BIULETYN
Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego

Warszawa, 25 sierpnia 1953 r. Nr 15 (37) Poz. 82—100

TREŚĆ:

82.

ZARZĄDZENIE Nr 49/Og.
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 31 lipca 1953 r.

w sprawie Zakładowych Komisji Norm Pracy.

Na podstawie uchwały Ścisłego Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 31 marca 1949 r. w sprawie powołania Zakładowych Komisji Norm Pracy dla orzekania w sporach, wynikłych na tle stosowania norm pracy w uspołecznionej części gospodarki narodowej oraz uchwały Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 21 kwietnia 1950 r. w przedmiocie zmiany uchwały Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 31 marca 1949 r. (Monitor Polski Nr A-61/1950, poz. 714) — zarządzam, co następuje:

§ 1. Dla rozstrzygania sporów mogących wyniknąć na tle stosowania norm pracy we wszystkich jednostkach organizacyjnych produkcji podstawowej oraz w tych jednostkach organizacyjnych produkcji pomocniczej i zaplecza, w których jest to uzasadnione ilością pracowników, charakterem i rodzajem produkcji — powołuje się Zakładowe Komisje Norm Pracy, zwane w dalszym ciągu Komisjami.

§ 2. Komisje orzekają na wniosek pracownika lub grupy pracowników przedsiębiorstwa o prawidłowości zastosowania normy pracy, od której wykonania i przekroczenia uzależnione jest wynagrodzenie pracownika lub grupy pracowników.

§ 3. 1. W większych jednostkach organizacyjnych mogą być tworzone za zgodą jej kierownika i rady zakładowej — Oddziałowe Komisje Norm Pracy, działające pod nadzorem Zakładowej Komisji.

2. Oddziałowe Komisje orzekają w imieniu Zakładowej Komisji.

§ 4. 1. Komisja działa w składzie najwyżej 6 osób, z których połowę deleguje rada zakładowa, połowę administracja zakładu pracy; w analogiczny sposób powoływane są Oddziałowe Komisje Norm Pracy.

2. Zakładowe i Oddziałowe Komisje zbierają się poza godzinami normalnej pracy zakładu, względnie zmiany, w której zatrudnieni są członkowie Komisji.

§ 5. 1. Pierwsze zebranie Komisji zwołuje kierownik jednostki w porozumieniu z radą zakładową.

Na pierwszym zebraniu Komisja wybiera przewodniczącego i jego zastępcę. Jeżeli przewodniczącym Komisji zostanie wybrany jeden z przedstawicieli administracji zakładu pracy, to zastępcę przewodniczącego należy wybrać spośród przedstawicieli rady zakładowej i odwrotnie.

2. Obradom Komisji przewodniczy kolejno przewodniczący i zastępca przewodniczącego.

3. Posiedzenia Komisji są jawne.

§ 6. 1. Wniosek o rozpatrzenie sporu pracownik (lub grupa pracowników) składa na piśmie lub ustnie do protokółu w sekretariacie Komisji.

2. O terminie zebrania Komisji dla rozpatrzenia sporu Sekretariat Komisji zawiadamia na piśmie pracownika wnoszącego spór oraz kierownika jednostki organizacyjnej, przy której działa Komisja.

3. Komisja obowiązana jest rozpatrzyć spór i wydać orzeczenie w zasadzie najpóźniej w piątym dniu od dnia złożenia wniosku.

4. Spór można rozstrzygnąć pod nieobecność zainteresowanego pracownika, jeśli pracownik nadeśle przed wyznaczonym terminem wniosek o rozpatrzenie sporu w jego nieobecności.

Komisja może jednak zażądać stawienia się pracownika wiodącego spór, a w razie jego niestawiennictwa — odroczyć rozpatrzenie sporu — najwyżej jednak o dalsze 5 dni.

§ 7. 1. Komisja wydaje orzeczenia na podstawie jednomyślnej decyzji wszystkich jej członków. W przypadku, gdy brak jest jednomyślności, Komisja orzeka oddalenie sporu.

2. Od orzeczenia oddalającego spór kierownik jednostki organizacyjnej lub rada zakładowa (w imieniu pracownika) może wnieść odwołanie do właściwej Branżowej Komisji Norm Pracy. Jeżeli odwołanie takie nie zostanie wniesione w ciągu 2 dni od dnia wydania orzeczenia, orzeczenie staje się prawomocne.

§ 8. 1. Komisja, po zbadaniu, orzeka, czy zastosowana dla danej roboty norma pracy jest zgodna z normą katalogową (jednolitą, branżową lub zakładową), przy uwzględnieniu ewentualnych wskaźników utrudniających lub ułatwiających, przewidzianych Zbiorowym Układem Pracy w Budownictwie lub innymi przepisami.

Komisja obowiązana jest przed wydaniem orzeczenia wysłuchać uzasadnienia osoby odpowiedzialnej za zastosowanie spornej normy pracy (technika normowania, majstra, technika zleceń lub technika budowy).

2. W przypadku uznania przez Komisję, iż zastosowana norma jest niezgodna z obowiązującą normą pracy lub stwierdzenia zastosowania niewłaściwych współczynników — kierownik jednostki organizacyjnej obowiązany jest w porozumieniu z radą zakładową w ciągu 5 dni od decyzji Komisji zastosować właściwą normę i współczynnik zgodny z obowiązującymi katalogami norm jednolitych, branżowych lub zakładowych.

3. W przypadku uznania przez Komisję zakładowej normy ustalonej przez właściwego technika normowania dla robót jednorazowych, zatwierdzonej przez kierownika budowy — za niesłuszną — kierownik jednostki organizacyjnej obowiązany jest w porozumieniu z radą zakładową wprowadzić w ciągu 5 dni nową normę, w której uwzględnione będą wskazania Komisji.

4. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, iż zastosowana norma jest niesłuszna na skutek błędów w rachunku lub zastosowania niewłaściwych elementów normatywów — kierownik jednostki organizacyjnej w porozumieniu z radą zakładową obowiązany jest w ciągu 5 dni wprowadzić prawidłowo obliczoną normę.

5. Komisja nie może zmieniać obowiązujących norm pracy oraz normatywów zatwierdzonych przez Ministerstwo lub centralny zarząd w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego (normy nie wymienione w pkt. 3 i 4).

6. W przypadku zastrzeżeń co do słuszności norm wymienionych w pkt. 5 Komisja kieruje umotywowany wniosek do właściwej Branżowej Komisji Norm Pracy — o wprowadzenie koniecznych zmian.

Wniosek ten Komisja przesyła za pośrednictwem administracji jednostki organizacyjnej, działającej w porozumieniu z radą zakładową.

§ 9. 1. Do czasu wprowadzenia przez kierownika jednostki organizacyjnej nowej normy (patrz § 8 pkt. 3 i 4) obowiązuje norma dotychczasowa.

2. Straty wynikłe dla pracownika na skutek stosowania normy uznanej prawomocnym orzeczeniem Komisji za nieprawidłową, należy pracownikowi wyrównać za okres od dnia wniesienia sporu pod obrady Komisji.

§ 10. Komisja może wystąpić z wnioskiem o rewizję obowiązujących zakład norm pracy również z własnej inicjatywy bez wyczekiwania na wniesienie sporu.

Wniosek ten zaopatrzony w opinię rady zakładowej kierownik jednostki organizacyjnej powinien przesłać w ciągu 3 dni do właściwej Branżowej Komisji Norm Pracy.

§ 11. Komisja może w razie potrzeby powołać rzeczoznawców spośród inżynierów, techników lub przodowników pracy zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego.

§ 12. Komisja na podstawie doświadczeń i praktyki ma prawo wystąpić:

1) do kierownika jednostki organizacyjnej z wnioskiem o usunięcie przeszkód, utrudniających pracownikom wykonywanie i przekraczanie norm, ze wskazaniem środków dla ich usunięcia,
2) do rady zakładowej w sprawie zorganizowania pomocy przodowników pracy dla pracowników nie wykonujących norm, lub pracujących metodą mało wydajną.

§ 13. Jednostka organizacyjna, przy której działa Komisja, obowiązana jest udzielić lokalu na zebrania Komisji oraz udzielić pomocy technicznej dla uruchomienia sekretariatu, pokrywając potrzebne wydatki ze środków obrotowych.

§ 14. 1. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem podpisania.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia — nie należy stosować w budownictwie przemysłowym zarządzenia Ministra Budownictwa z dnia 11 lipca 1950 roku, L. dz. VI/3/2/96/50 w sprawie Zakładowych Komisji Norm Pracy.

w/z M I N I S T R A

Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

83.

ZARZĄDZENIE Nr 50/Og.

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 3 sierpnia 1953 r.

w sprawie zasad premiowania maszynistów i pomocników maszynistów ciężkich maszyn budowlanych za osiągnięcie normy w okresie docierania sprzętu oraz za właściwe dotarcie i przedłużenie okresu eksploatacji sprzętu między remontami.

W celu stworzenia dla maszynistów i pomocników maszynistów ciężkich maszyn budowlanych zatrudnionych w resorcie budownictwa przemysłowego zachęty materialnej do osiągania norm w okresie docierania sprzętu przy równoczesnym prawidłowym i zgodnym z przepisami przeprowadzeniu docierania oraz do przedłużania poprzez racjonalną konserwację okresów międzyremontowej eksploatacji sprzętu — po uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce — zarządzam, co następuje:

§ 1. Z dniem 1 lipca 1953 r. w jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego wprowadza się regulamin premiowania maszynistów i pomocników maszynistów ciężkich maszyn budowlanych za osiągnięcie normy w okresie docierania sprzętu oraz za właściwe dotarcie i przedłużenie okresu eksploatacji sprzętu między remontami, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia, wraz z tabelą, stanowiącą załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Z tym dniem nie należy maszynistom i pomocnikom maszynistów ciężkich maszyn budowlanych wypłacać za godziny konserwacji tego sprzętu wynagrodzenia przewidzianego w części I pkt. 1 (lit. e) załącznika Nr 15 do układu zbiorowego pracy w budownictwie.

§ 3. Premię przysługującą za przedłużenie okresu eksploatacji sprzętu między remontami oblicza się od dnia powołania stałych brygadzistów i zespołów dla poszczególnych ciężkich maszyn budowlanych na podstawie zarządzenia Nr 118 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 20 maja 1952 r.

w/z M I N I S T R A

Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

Zał. Nr 1 do zarządzenia Nr 50/Og. Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 3 sierpnia 1953 roku

REGULAMIN

premiowania maszynistów i pomocników maszynistów ciężkich maszyn budowlanych, za osiągnięcie normy w okresie docierania sprzętu, oraz za właściwe dotarcie i przedłużenie okresu eksploatacji sprzętu między remontami.

§ 1. 1. Regulamin niniejszy ustala zasady premiowania maszynistów i pomocników maszynistów ciężkich maszyn budowlanych za:

a) wykonanie normy, ustalonej na daną maszynę na okres docierania przy równoczesnym prawidłowym i zgodnym z przepisami przeprowadzeniu docierania,

b) prawidłowe przeprowadzenie docierania, konserwację i przedłużenie okresów eksploatacji między-remontowej.

2. Przez ciężkie maszyny budowlane, których obsługa objęta jest postanowieniami niniejszego regulaminu rozumie się sprzęt, wymieniony w załączniku do niniejszego regulaminu.

§ 2. 1. Maszyniści i pomocnicy maszynistów w okresie zasadniczego i eksploatacyjnego docierania sprzętu pracują w systemie dniówki z premią i otrzymują premię w wysokości:

brygadziści 70% zarobku godzinowego
maszyniści 60% „ „
pomocnicy 40% „ „

za każdą godzinę pracy sprzętu i konserwacji związanej z okresem docierania (tylko w okresie docierania eksploatacyjnego).

2. Premia, o której mowa w ust. 1 zależniona jest od wykonania w granicach 90 — 110% dziennej normy wydajności pracy, ustalonej na okres docierania w obowiązującej instrukcji docierania sprzętu I.O.M.B.

3. Przy wykonaniu normy w danym dniu poniżej 90% premia za ten dzień nie przysługuje.

4. Przy wykonaniu normy dziennej powyżej 110% premia za dany dzień zmniejsza się o 3%, za każdy % wykonania ponad 110%.

5. Po ukończeniu docierania maszyna badana jest przez komisję, powołaną zgodnie z obowiązującą instrukcją I.O.M.B. Stwierdzenie komisji o prawidłowym docieraniu maszyny upoważnia do wypłaty premii, przewidzianej w pkt. 1 przy zachowaniu postanowień pkt. 2, 3, 4.

W przypadkach stwierdzenia przez komisję wyjątkowo dobrego przeprowadzenia docierania dyrektor zjednoczenia może podwyższyć premię przewidzianą w pkt. 1 dla:

brygadzisty — do 90%
maszynisty — „ 80%

§ 3. 1. Maszyniści i pomocnicy maszynistów ciężkich maszyn budowlanych otrzymują premię za prawidłową konserwację oraz udział w planowych remontach bieżących według niżej podanych zasad.

2. Premia przysługuje za osiągnięcie, wyznaczonego na podstawie obowiązujących norm, łącznego czasu eksploatacji (wraz z okresem docierania) wyrażonego w godzinach zatrudnienia maszyny, pod warunkiem, iż sprzęt w tym okresie czasu nie zostanie nadmiernie zużyty oraz, że norma czasu eksploatacji zostanie osiągnięta przed upływem planowanego terminu oddania maszyny do remontu.

3. Przed upływem planowanego terminu oddania do remontu kapitalnego, maszyna podlega badaniu przez komisję powołaną zgodnie z obowiązującymi przepisami. Komisja ustala:

a) możliwość dalszej eksploatacji maszyny, określając równocześnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, termin ponownego przeglądu, względnie:

b) konieczność oddania maszyny do remontu.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 lit. a, premia płatna jest nie później, niż w 3 tygodnie po podjęciu przez

komisję decyzji odnośnie dalszej eksploatacji maszyn według stawek określonych za zachowanie dobrej jakości sprzętu.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 lit. b wypłata premii winna być dokonana w ciągu 3 tygodni po rozmontowaniu maszyny w warsztacie remontowym i dokonaniu komisyjnej oceny. W przypadku, jeśli komisja stwierdzi nadmierne zużycie maszyny premia nie przysługuje. O ile komisja nie stwierdzi nadmiernego zużycia maszyny — wypłata następuje według stawek za zachowanie jakości dostatecznej.

6. Zachowanie normy zużycia maszyny o którym mowa w ust. 5 ocenia się przez porównanie ilości normogodzin zaplanowanych na remont danej maszyny w planie remontów, z ilością normogodzin konieczną według oceny komisji do wyremontowania danej maszyny po upływie okresu międzyremontowego.

7. Wysokość premii w zależności od rodzaju maszyn podano w wykazie stanowiącym załącznik Nr 2 do zarządzenia.

8. Prawo do premii mają pracownicy, którzy pracowali na sprzęcie przez cały okres międzyremontowy łącznie z okresem docierania.

9. Pracownicy, którzy z powodu długotrwałej choroby, przyczyn spowodowanych siłą wyższą lub przeniesienia przez dyrektora zjednoczenia na inne równorzędne lub wyższe stanowisko, nie pracowali na danej jednostce do końca planowanego okresu międzyremontowego, zachowują prawo do premii, lecz tylko w tych przypadkach, o ile przepracowali na maszynie okres docierania nie mniej jednak niż 1/3 planowanego okresu międzyremontowego.

10. Pracownicy, którzy objęli maszynę po pracownikach, o których mowa w ust., 9 otrzymują prawo do premii, o ile będą pracowali na danej jednostce co najmniej do końca planowanego okresu międzyremontowego, a przynajmniej 1/3 całego okresu pracy.

11. Kwotę premii dzieli się pomiędzy uprawnionych pracowników według systemu punktowego. Sumę punktów określa się według następującego wzoru:

$$S = Go \times 0{,}7 + Gp \times 0{,}3$$

w którym S = suma punktów,

Go = efektywne godziny pracy na maszynie wszystkich uprawnionych do premii maszynistów w okresie międzyremontowym,

Gp = efektywne godziny pracy na sprzęcie wszystkich uprawnionych do premii pomocników w okresie międzyremontowym.

0,7 = współczynnik premiowy maszynisty,

0,3 = współczynnik premiowy pomocnika.

Wartość jednego punktu określa się wg następującego wzoru:

$$W = \frac{P}{S}$$

w którym W = wartość punktu w złotych,

P = kwota premii należna dla załogi

S = suma punktów.

Premię należną danemu pracownikowi, uprawnionemu do premii, oblicza się wg wzoru:

$$P = g \times w \times W$$

w którym p = premia należna pracownikowi,

g = efektywnie przepracowane godziny w okresie międzyremontowym,

w = współczynnik premiowy, który wynosi dla maszynisty 0,7, zaś dla pomocnika 0,3,

W = wartość jednego punktu premiowego.

Wszelkie efektywnie przepracowane godziny liczy się wyłącznie jako godziny pracy na maszynie produkcyjnie pracującej (tj. z wyłączeniem czasu postojów, konserwacji, remontów bieżących, przewozów itp.).

§ 4. 1. Maszyniści i pomocnicy maszynistów ciężkich maszyn budowlanych otrzymują premie za przedłużenie okresu eksploatacji maszyny między remontami według niżej podanych zasad.

2. W razie powzięcia przez komisję, o której mowa w § 3 ust. 3 decyzji o dalszej eksploatacji maszyny po osiągnięciu przez załogę wyznaczonego okresu międzyremontowego (§ 3 ust. 3 lit. a) praca na maszynie trwa nadal, a załodze zatrudnionej na maszynie przysługuje dodatkowa premia za każdą godzinę efektywnej pracy maszyny ponad ustalony okres.

3. Kwoty premii w zależności od rodzaju maszyny podane w wykazie, stanowiącym załącznik Nr 2 do zarządzenia.

4. Premia płatna jest po oddaniu maszyny do remontu, rozmontowaniu i dokonaniu przeglądu, a jej wypłata uzależniona jest od zachowania normy zużycia maszyny oddanej do remontu. Zachowanie normy zużycia sprzętu określa się na zasadach, podanych w § 3 ust. 6.

5. Prawo do premii mają pracownicy, którzy pracowali na maszynie aż do oddania maszyny do remontu, niemniej jednak niż dwa miesiące przed tym terminem.

6. Prawo do premii przysługuje również pracownikom, którzy nie przepracowali na maszynie do końca okresu eksploatacji z przyczyn określonych w § 3 ust. 9, o ile przepracowali na maszynie co najmniej 1/3 pełnego okresu eksploatacji.

7. Kwotę premii dzieli się pomiędzy uprawnionych pracowników w sposób podany w § 3 ust. 11.

8. Premia płatna jest w terminach określonych w § 3 ust. 4.

§ 5. 1. Decyzję o przyznaniu premii, jej całkowitym lub częściowym zmniejszeniu (w wypadkach określonych w ust. 2) wydaje dyrektor zjednoczenia na wniosek bezpośredniego przełożonego brygady, obsługującej maszynę. Wniosek winien być kierowany drogą służbową.

2. Pracownik może być wyłączony z podziału premii, o których mowa w § 3 i 4 całkowicie lub częściowo (przez zmniejszenie ilości punktów), o ile nie wykazywał należytej staranności w posługiwaniu się maszyną i jej konserwacji, obniżając przez to wyniki brygady.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 50/Og.
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 3 sierpnia 1953 r.

TABELA WYSOKOŚCI PREMII

L. p.	Nazwa i dane charakterystyczne maszyny	Premia jednorazowa za konserwacje w zł przy jakości		Premie za godziny przedłużenia czasu efektywnej pracy maszyny w zł/godz.
		dostatecznej	dobrej	
1.	Ciągnik wąskotorowy (lok. spal.) do 30 KM	400	700	0,35
2.	„ „ „ powyżej 30 KM	600	1000	0,50
3.	„ gąsienicowy 51 — 65 KM	700	1200	0,60
4.	„ „ 66 — 90 „	800	1400	0,70
5.	„ „ 91 — 120 „	1500	2400	0,80
6.	Dźwig samojezdny na kołach 1,0 — 2,0 t	800	1400	0,70
7.	„ „ „ „ 2,0 — 5,0 t	1000	1600	0,80
8.	„ „ „ „ 5,0 — 10,0 t	1500	1800	0,90
9.	„ „ „ gąsienicach do 4 t	1200	2000	1,00
10.	„ „ „ „ do 10 t	2700	4500	1,50
11.	„ „ „ „ do 15 t	3600	6000	2,00
12.	„ „ po szynach (par. spal.) 10 t	1800	3000	1,00
13.	„ „ „ „ 25 t	2100	3600	1,20
14.	„ „ „ „ 50 t	2700	4500	1,50
15.	Kocioł parowy do 30 m²	400	600	0.25
16.	„ „ powyżej 30 m²	500	750	0,30
17.	Koparka łyżkowa lub chwytowa spal. do 0,35 m³	1800	3000	1,00
18.	„ „ „ „ „ „ 0,50 „	2100	3600	1,00
19.	„ „ „ „ „ „ 0,75 „	2700	4500	1,08
20.	„ „ „ „ „ „ 1,00 „	3300	5400	1,20
21.	„ „ „ „ „ „ 1,50 „	3600	6000	1,20
22.	„ „ „ „ elektr. „ 1,00 „	2700	4500	1,08
23.	„ „ „ „ „ „ 3,00 „	5700	7500	1,90
24.	„ „ „ „ parowa „ 1,00 „	2700	4500	0,83
25.	„ „ „ „ „ „ 2,00 „	3900	6600	1,11
26.	Lokomobila do 50 KM	700	1200	0,50
27.	„ do 75 KM	900	1700	0,60
28.	Parowóz na tor 600 — 825	1200	2100	0,70
29.	Sprężarka o wydajności ponad 6 m³ z siln. elektr.	400	600	0,30
30.	Sprężarka o wydajności ponad 6 m³ z siln. spal.	500	800	0,40
31.	Spycharka do 65 KM	1800	3000	1,00
32.	„ powyżej 65 KM	2100	3600	1,20
33.	Walec drogowy spalinowy 4 t	600	1000	0,50
34.	„ „ „ 8 t	7700	1200	0,60
35.	„ „ „ 16 t	1000	1600	0,80
36.	„ „ parowy 4 t	600	900	0,40
37.	„ „ „ 8 t	700	1000	0,50
38.	„ „ „ 16 t	1000	1600	0,80
39.	Żuraw typ „Derick“ lub wieżowy 30 t/mtr	750	1200	0,40
40.	„ „ „ „ „ 45 t/mtr	1100	1500	0,50
41.	„ „ „ „ „ powyżej 45 t/mtr	1500	2400	0,80
42.	Kafary spalinowe i parowe 500 kg	400	600	0,30
43.	„ „ „ do 1500 „	900	1350	0,45
44.	„ „ „ do 3000 „	1200	1800	0,60
45.	„ „ „ powyżej 3000 kg	1500	2400	0,80
46.	Koparki i samoładowarki wielonacz. do 40 m³	1800	3000	1,00
47.	„ „ „ „ 80 „	2700	4500	1,08
48.	„ „ „ „ 120 „	3300	5400	1,20
49.	Samoładowarki jednonaczyniowe do 5 m³	1800	3000	1,00
50.	„ „ „ 6 „	2700	4500	1,08

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 50/Og.
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 3 sierpnia 1953 r.

TABELA

OGÓLNE NORMY CZASU DO NAPRAWY GŁÓWNEJ SPRZĘTU BUDOWLANEGO

L. p.	Nazwa i charakterystyka sprzętu	Norma czasu	Jedn. remont.	Uwagi
1.	Betoniarka 150 — 200 l	180	0,15	bez silnika
2.	„ 201 — 275 l	215	0,18	„ „
3.	„ 276 — 375 l	310	0,26	„ „
4.	„ 376 — 500 l	360	0,30	„ „
5.	„ 501 — 750 l	420	0,36	„ „
6.	„ 751 — 1000 l	540	0,45	„ „
7.	„ o ruchu ciągłym 5 m³	420	0,36	„ „
8.	„ „ „ 15 „	600	0,50	„ „
9.	„ „ „ 25 „	750	0,62	„ „
10.	„ drogowa	2400	2,00	„ „
11.	„ drogowa z rozdzielaczem	2600	2,20	„ „
12.	Ciągnik wąskotorowy (lokomot. spal.) do 30 KM	1100	0,90	„ „
13.	„ „ „ powyżej 30 KM	1200	1.00	jedn. rem.
14.	„ gąsienicowy do 50 KM	1300	1,10	
15.	„ „ 51 — 65 „	1600	1,10	
16.	„ „ 66 — 90 „	2000	1,70	
17.	„ „ 91 — 120 „	2400	2,00	
18.	Dźwigarka węzłowa do 1 t	50	0,04	bez silnika
19.	„ „ 1 — 3 „	60	0,05	„ „
20.	„ „ 3 — 5 „	90	0,07	„ „
21.	„ „ 5 — 10 „	120	0,10	„ „
22.	„ cierna do 1 „	80	0,07	„ „
23.	„ „ 1 — 5 „	100	0,08	„ „
24.	Dźwig samojezdny na kołach do 0,5 t	700	0,58	
25.	„ „ „ 0,6 — 1,0 „	900	0,75	
26.	„ „ „ 1,0 — 2,0 „	1100	0,90	
27.	„ „ „ 2,0 — 5,0 „	1500	1.25	
28.	„ „ „ 5,0 — 10.0 „	1800	1,50	
29.	„ „ na gąsienicach	2200	1,85	
30.	Giętarka mechaniczna	220	0,18	
31.	Kafar parowy z babą	1400	1,15	
32.	Kocioł do smoły	400	0,35	
33.	„ parowy do 30 m²	800	0,66	
34.	„ „ powyżej 30 m²	1200	1,00	
35.	Kombajn budowlany			
36.	Koparka łyżkowa lub chwytowa spal. 0,35 m³	3100	2,60	
37.	„ „ „ „ „ 0,50 „	4200	3.50	
38.	„ „ „ „ „ 0,75 „	5000	4,15	
39.	„ „ „ „ „ 1,00 „	5500	4,60	
40.	„ „ „ „ „ 1,50 „	6000	5,00	
41.	„ „ „ „ „ 2,00 „	6500	5,50	
42.	„ „ „ „ elektr. 1,00 „	5000	4,15	
43.	„ „ „ „ „ 3,00 „	6000	5,00	
44.	„ „ „ „ par. 1,00 „	6500	5,50	
45.	„ „ „ „ „ 2,00 „	7000	5,80	
46.	„ wielonaczyniowa torowa			
47.	„ wielonaczyniowa gąsienicowa			
48.	Kruszarka szczękowa o wyd. 7 m³	240	0,20	bez silnika
49.	„ „ „ pow. 7 m³ z elewatorami i sitami	550	0,45	„ „
50.	Lokomobila do 35 KM	1200	1,00	
51.	„ „ 50 „	1600	1,30	
52.	„ „ 75 „	2000	1,70	
53.	Lokomotywa tor. 600 parowa	2500	2,10	
54.	„ „ 750 „	2800	2,30	
55.	„ „ 1000 „	3200	2,70	
56.	Ładowarka	450	0,30	bez silnika

L. p	Nazwa i charakterystyka sprzętu	Norma czasu	Jedn. remont.	Uwagi
57.	Młotki pneumatyczne	50	0,04	
58.	Plantownik drogowy	750	0,80	
59.	Pompa do betonu	650	0,55	
60.	„ „ wody jednoprzeponowa	45	0,04	
61.	„ „ „ dwuprzeponowa	60	0,05	
62.	„ „ „ tłokowa, ∅ 50 mm	65	0,06	
63.	„ „ „ „ ∅ 125 mm	85	0,07	
64.	„ „ „ wirowa jednostop.	50	0,04	bez silnika
65.	„ „ „ „ „	80	0,06	„ „
66.	„ „ „ Wortington 1 cylindr. ∅ 75 — 100	140	0,10	
67.	„ „ „ Wortington 2 cylindr.	200	0,15	
68.	Przenośnik taśmowy 12 m	220	0,18	
69.	„ „ 15 „	250	0,20	
70.	„ „ 25 „	300	0,25	
71.	Rozdzielacz betonu	250	0,20	
72.	Silnik ansynchron. 3 faz. do 1,00 KW	50	0,04	
73.	„ „ „ „ „ 5.00 „	70	0,06	
74.	„ „ „ „ „ 10,00 „	90	0,08	
75.	„ „ „ „ „ 25.00 „	140	0,10	
76.	„ „ „ „ „ 50.00 „	190	0,15	
77.	„ „ „ „ „ 75.00 „	240	0,20	
78.	„ „ „ „ „ 100.00 „	290	0,25	
79.	„ „ „ „ „ 150.00 „	350	0,30	
80.	„ pr. stałego (prądnica) „ 3 „	160	0,13	
81.	„ „ „ „ 6 „	220	0,16	
82.	„ „ „ „ 15 „	310	0,25	
83.	„ „ „ „ 30 „	460	0,40	
84.	„ „ „ „ 50 „	630	0,55	
85.	„ spalinowy niskopręż. „ 6 „	75	0,06	
86	„ „ „ „ 15 „	90	0,08	
87.	„ „ „ „ 30 „	110	0,09	
88.	„ „ „ „ 50 „	140	0,10	
89.	„ „ „ „ 90 „	180	0,15	
90.	„ „ wysokopręż. „ 15 „	140	0,10	
91.	„ „ „ „ 30 „	180	0,15	
92.	„ „ „ „ 65 „	260	0,20	
93.	„ „ „ „ 100 „	340	0,30	
94.	„ „ „ „ 150 „	440	0,35	
95.	Spawarki łukowe transformatorowe	250	0,20	
96.	„ „ wirowe z silnikiem elektr.	600	0,50	
97.	„ „ „ „ spalin.	750	0,60	
98.	Sprężarki o wydajności do 3 m³ z siln. elektr.	320	0,25	
99.	„ „ „ 3 „ „ spalin.	390	0,30	
100.	„ „ „ 6 „ „ elektr.	460	0,40	
101.	„ „ „ 6 „ „ spalin.	500	0,40	
102.	„ „ pow. 6 „ „ elektr.	520	0,45	
103.	„ „ „ 6 „ „ spalin.	600	0,50	
104.	Spycharka do 65 KM	2500	2,10	
105.	„ powyżej 65 KM	3000	2,50	
106.	Ubijak spalinowy do 500 kg	250	0,20	
107.	„ „ powyżej 500 kg	300	0,25	
108.	„ wielomłot. tor. 4500 mm	1300	1,10	
109.	„ „ „ 7500 „	1900	1.60	
110.	Walec drogowy spalinowy 4 t	1100	0.90	
111.	„ „ „ do 8 t	1250	1.00	
112.	„ „ „ „ 16 t	1400	1,20	
113.	„ „ parowy „ 10 t	2000	1,70	
114.	Wagonik wywrotka 3 m³	70	0,06	
115.	Wykończarka drogowa tor. 4500 mm	700	0,60	
116.	„ „ „ 7500 „	900	0,75	
117.	Zgarniarka	800	0,70	
118.	Żuraw Derick względnie Wolf	2000	1,70	

84.

ZARZĄDZENIE Nr 51/Og.
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 31 lipca 1953 roku

w sprawie zasad oraz trybu oddawania inwestycji do użytku (eksploatacji).

W celu jednolitego wykonywania w Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego uchwały Nr 522/52 Prezydium Rządu z dnia 1 lipca 1952 r. w sprawie zasad oraz trybu oddawania inwestycji do użytku (eksploatacji) (Monitor Polski Nr A-64, poz. 989) zarządzam, co następuje:

I. Wstęp

§ 1. Ilekroć w niniejszym Zarządzeniu jest mowa o „uchwale" — należy przez to rozumieć uchwałę Nr 522/52 Prezydium Rządu z dnia 1 lipca 1952 r. w sprawie zasad oraz trybu oddawania inwestycji do użytku (eksploatacji).

II. Zasady ogólne

§ 2. 1. Postanowienia uchwały mają zastosowanie przy przykazywaniu do eksploatacji środków trwałych, uzyskanych w wyniku działalności inwestycyjnej, powodujących przyrost zdolności produkcyjnej lub usługowej, zgodnie z zatwierdzonym planem oddawania inwestycji do użytkowania.

2. W przypadku, gdy dla uzyskania przyrostu zdolności produkcyjnej lub usługowej zachodzi konieczność równoczesnego wykonania szeregu obiektów inwestycyjnych, stanowiących kompleks rozruchowy — przekazanie do eksploatacji inwestycji w trybie ustalonym uchwałą powinno następować łącznie dla wszystkich obiektów objętych kompleksem rozruchowym, a gdy osiągana jest na danym etapie tylko część planowego przyrostu zdolności produkcyjnej lub usługowej, wówczas przekazanie inwestycji do eksploatacji powinno być dokonane w zakresie ustalonym minimum rozruchowym (lub w zakresie przekazywanej do eksploatacji partii zakupu).

3. Tryb ustalony uchwałą obowiązuje inwestorów w stosunku do wszystkich obiektów (kompleksów rozruchowych) zawartych w planie oddawania obiektów inwestycyjnych do użytku zatwierdzonym dla tytułów inwestycyjnych grupy I odnośną uchwałą Prezydium Rządu, a dla tytułów inwestycyjnych grupy II przez właściwego dla danej inwestycji inwestora centralnego.

4. Przez przekazanie do eksploatacji środków trwałych, powodujących przyrost zdolności produkcyjnej lub usługowej, które należy odróżniać od odbioru obiektów lub robót budowlano-montażowych przez zamawiającego od wykonawcy, należy rozumieć uzyskanie przez inwestora zezwolenia komisji odbioru określonej uchwałą na rozpoczęcie eksploatacji. Zezwolenie to jest równoznaczne z przejęciem inwestycji przez komórki ruchowe od służby inwestycyjnej, które następuje przy współudziale wykonawcy (generalnego lub bezpośredniego).

Przez odbiór obiektów lub robót budowlano-montażowych oddawanych zamawiającemu przez wykonawcę (generalnego lub bezpośredniego) należy rozumieć uzyskanie dowodu wykonania zamówienia inwestora, który stanowi protokół z odbioru ostatecznego przewidziany instrukcją stanowiącą załącznik do zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 116 z dnia 12 maja 1952 r. w sprawie trybu odbioru robót budowlano-montażowych przez jednostki występujące w charakterze zamawiającego. W imieniu zamawiającego odbioru ostatecznego obiektów lub robót budowlano-montażowych od wykonawcy (generalnego lub bezpośredniego) dokonuje służba inwestycyjna wykonawcy.

5. Obowiązek uzyskania, przewidzianego uchwałą orzeczenia właściwej komisji odbioru inwestycji o zezwoleniu na podjęcie eksploatacji (oddanie inwestycji do użytkowania) ciąży na inwestorze.

§ 3. 1. Jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego obowiązane są w przypadku, gdy w wykonaniu postanowień uchwały występują w charakterze:

1) **generalnego lub bezpośredniego wykonawcy:**
   a) dostarczyć centralnemu zarządowi któremu podlegają — a gdy podlegają bezpośrednio Ministrowi, dostarczyć Departamentowi Produkcji wszelkich potrzebnych danych umożliwiających dokonanie przewidzianego uchwałą potwierdzenia przez wykonawcę wniosku inwestora o powołanie komisji odbioru inwestycji,
   b) dostarczyć wszelkich potrzebnych informacji, danych i wyjaśnień przedstawicielom Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego delegowanym do komisji odbioru inwestycji.

2) **inwestora bezpośredniego:**
   a) wystąpić we właściwym czasie do inwestora naczelnego o powołanie komisji odbioru inwestycji,
   b) podejmować eksploatację inwestycji jedynie w oparciu o orzeczenie właściwej komisji odbioru inwestycji zezwalające na podjęcie eksploatacji.

§ 4. Zasady oraz tryb oddawania inwestycji do użytku (eksploatacji), a w szczególności powoływania komisji odbioru inwestycji oraz zakresu i trybu prac tych komisji, ustala uchwała, której postanowienia należy ściśle stosować wraz z postanowieniami niniejszego zarządzenia.

III. Przepisy dotyczące wykonawców inwestycji

§ 5. Wnioski inwestorów (zamawiających) o powołanie komisji odbioru inwestycji potwierdza centralny zarząd właściwy dla generalnego lub bezpośredniego wykonawcy danej inwestycji, a w przypadku, gdy wykonawcą generalnym lub bezpośrednim jest jednostka organizacyjna bezpośrednio podległa Ministrowi wnioski inwestorów o powołanie komisji odbioru inwestycji potwierdza Departament Produkcji.

§ 6. Przedstawicieli Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego, jako organu naczelnego wykonawcy, wyznacza do komisji rządowej odbioru inwestycji Minister Budownictwa Przemysłowego na wniosek inwestora centralnego, właściwego dla zamawiającego, z pośród pracowników Ministerstwa (departamentów lub centralnych zarządów) zgłoszonych do aprobaty przez Departament Produkcji.

§ 7. Przedstawicieli Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego, jako organu naczelnego wykonawcy wyznacza do komisji resortowej odbioru inwestycji, na wniosek inwestora naczelnego, właściwego dla zamawiającego Wiceminister lub Dyrektor Generalny właściwy dla podległej jednostki organizacyjnej będącej wykonawcą generalnym lub bezpośrednim z pośród pracowników centralnych zarządów lub jednostek organizacyjnych podległych bezpośrednio Ministrowi, związanych z nadzorem jednostki organizacyjnej będącej generalnym lub bezpośrednim wykonawcą albo też głównym pod-

wykonawcą danej inwestycji, zgłoszonych do aprobaty przez właściwego dyrektora centralnego zarządu, a dla jednostek podległych bezpośrednio Ministrowi — przez Departament Produkcji.

IV. Przepisy dotyczące inwestorów

§ 8. Komisje odbioru inwestycji, których inwestorami bezpośrednimi są jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego, mogą być trzech rodzajów:

1) komisje rządowe — dla odbioru inwestycji, posiadających szczególnie wielkie znaczenie dla gospodarki narodowej, których wykaz zatwierdzany jest na wniosek Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego przez Prezydium Rządu łącznie z rocznym planem inwestycyjnym,

2) komisje resortowe — dla odbioru inwestycji objętych tytułami inwestycyjnymi I grupy, za wyjątkiem inwestycji, o których mowa w pkt. 1) oraz dla odbioru inwestycji objętych tytułami inwestycyjnymi II grupy, planowanych centralnie,

3) komisje wewnętrzne inwestora bezpośredniego — dla odbioru drobnych inwestycji, polegających wyłącznie na zakupach inwentarza gospodarczo-administracyjnego oraz dla od-odbioru inwestycji niescentralizowanych, polegających wyłącznie na zakupach maszyn, urządzeń, narzędzi i inwentarza.

§ 9. 1. W przypadku oddawania do użytku (eksploatacji) inwestycji, których odbiór należy do kompetencji komisji rządowej odbioru inwestycji — inwestor naczelny występuje na 45 dni przed terminem gotowości inwestycji do odbioru i eksploatacji pismem do Departamentu Inwestycji o przygotowanie wniosku Ministra Budownictwa Przemysłowego do Prezesa Rady Ministrów w sprawie powołania komisji rządowej odbioru danej inwestycji.

2. Inwestor naczelny w piśmie, o którym mowa w ust. 1, powinien podać następujące dane:

1) szczegółowe określenie inwestycji oddawanej do użytkowania (eksploatacji) z zaznaczeniem, czy inwestycja oddawana jest w całości, czy też częściowo,
2) wielkość uzyskiwanego przyrostu zdolności produkcyjnej lub usługowej w jednostkach rzeczowych,
3) wykaz obiektów inwestycyjnych, podlegających odbiorowi, ze wskazaniem ich rozmiaru w jednostkach rzeczowych oraz pełnej wartości kosztorysowej w zakresie podlegającym oddawaniu do użytkowania,
4) przewidywany, na dzień komisyjnego odbioru inwestycji, stan odbiorów obiektów i robót budowlano-montażowych przez zamawiającego inwestora od wykonawcy oraz stan rozliczeń z tego tytułu,
5) termin gotowości inwestycji do odbioru przez komisję rządową równoznaczny z terminem gotowości oddawanej inwestycji do eksploatacji.

3. Departament Inwestycji, po otrzymaniu pisma inwestora naczelnego, o którym mowa w ust. 1 i 2 sporządza wniosek Ministra Budownictwa Przemysłowego do Prezesa Rady Ministrów i uzgadnia treść wniosku z właściwymi jednostkami. W przypadku, gdy wykonawcą generalnym lub bezpośrednim danej inwestycji jest jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Budownictwa Przemysłowego, Departament Inwestycji uzgadnia z Departamentem Produkcji klauzulę o potwierdzeniu wniosku przez wykonawcę, a w przypadku gdy wykonawcą generalnym lub bezpośrednim jest jednostka organizacyjna nie podlegająca Ministrowi Budownictwa Przemysłowego — Departament Inwestycji uzyskuje potwierdzenie wniosku przez ministra lub kierownika urzędu centralnego, któremu podlega przedsiębiorstwo wykonujące roboty w charakterze generalnego lub bezpośredniego wykonawcy.

4. Departament Inwestycji przedkłada wniosek, o którym mowa w ust. 3 Ministrowi Budownictwa Przemysłowego do podpisu w takim terminie, aby wniosek ten wpłynął do Prezesa Rady Ministrów na 30 dni przed terminem gotowości inwestycji do odbioru i eksploatacji.

5. Przedstawicieli Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w komisji rządowej odbioru inwestycji własnych resortu wyznacza Minister Budownictwa Przemysłowego, przy czym przedstawicieli:

1) występujących w charakterze reprezentantów inwestora centralnego — na wniosek Departamentu Inwestycji, z pośród pracowników Ministerstwa (departamentów lub centralnych zarządów),
2) występujących w charakterze reprezentantów organu naczelnego wykonawcy, na wniosek Departamentu Inwestycji, z pośród pracowników Ministerstwa (departamentów lub centralnych zarządów), zgłoszonych do aprobaty przez Departament Produkcji.

§ 10. 1. W przypadku oddawania do użytku eksploatacji inwestycji, których odbiór należy do kompetencji komisji resortowej odbioru inwestycji, inwestor naczelny przedkłada, za pośrednictwem Departamentu Inwestycji, Ministrowi Budownictwa Przemysłowego na 30 dni przed terminem gotowości inwestycji do odbioru i eksploatacji wniosek o powołanie komisji resortowej odbioru inwestycji, uzgodniony z Departamentem Inwestycji i, staraniem tegoż inwestora naczelnego — potwierdzony przez centralny zarząd, któremu podlega wykonawca (generalny lub bezpośredni).

2. Wniosek inwestora naczelnego, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać następujące dane:

1) szczegółowe określenie inwestycji oddawanej do użytkowania (eksploatacji), z zaznaczeniem, czy inwestycja oddawana jest w całości czy też częściowo,
2) wielkość uzyskiwanego przyrostu zdolności produkcyjnej lub usługowej w jednostkach rzeczowych,
3) wykaz obiektów inwestycyjnych podlegających odbiorowi ze wskazaniem ich rozmiaru w jednostkach rzeczowych oraz pełnej wartości kosztorysowej, w zakresie podlegającym oddawaniu do użytkowania,
4) przewidywany, na dzień komisyjnego odbioru inwestycji, stan odbiorów od wykonawcy przez inwestora obiektów i robót budowlano-montażowych oraz stan rozliczeń z tego tytułu,
5) termin gotowości inwestycji do odbioru i eksploatacji,
6) wskazanie przedstawicieli inwestora naczelnego w komisji resortowej odbioru inwestycji, przy czym przy wyborze tych przedstawicieli inwestor naczelny powinien brać pod uwagę ich doświadczenie i znajomość eksploatacji inwestycji oddawanej do użytku,
7) wskazanie przedstawicieli ministerstwa któremu podlega przedsiębiorstwo budowlano-montażowe, wykonujące roboty w charakterze generalnego lub bezpośredniego wykonawcy, przy czym gdy wykonawcą jest jednostka organizacyjna podległa Ministrowi Budow-

nictwa Przemysłowego inwestor naczelny winien zyskać delegowanie przedstawicieli w trybie ustalonym w § 7 niniejszego zarządzenia,

8) w przypadku, gdy inwestycja oddawana do użytku (eksploatacji) posiada znaczenie dla obronności lub bezpieczeństwa kraju — ponadto wykaz przedstawicieli wyznaczonych do udziału w komisji resortowej, w wyniku starań inwestora naczelnego, przez Ministerstwo Obrony Narodowej lub Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego.

3. Departament Inwestycji przedkłada wniosek inwestora naczelnego Ministrowi Budownictwa Przemysłowego do podpisu wraz ze swoją opinią oraz przedstawia kandydata na Przewodniczącego Komisji resortowej odbioru danej inwestycji z pośród pracowników Ministerstwa (departamentów lub centralnych zarządów).

4. Komisja resortowa odbioru inwestycji powinna składać się przynajmniej z trzech członków.

§ 11. Dla dokonywania odbioru inwestycji ujętych w scentralizowanych tytułach inwestycyjnych zakupów dla potrzeb całego resortu Minister Budownictwa Przemysłowego powoła stałe komisje odbioru:

1) sprzętu budowlanego — na wniosek Departamentu Głównego Mechanika,
2) środków transportowych — na wniosek Centralnego Zarządu Transportu.

§ 12. W przypadku oddawania do użytkowania (eksploatacji) inwestycji, których odbiór należy do kompetencji komisji wewnętrznej inwestora bezpośredniego, na 10 dni przed terminem gotowości inwestycji do odbioru i eksploatacji, inwestor bezpośredni powoła za zgodą inwestora naczelnego komisję odbioru z pośród swych pracowników, w składzie dwu osób. Jeżeli obiekt nie znajduje się w użytkowaniu inwestora — w skład komisji wchodzi dodatkowo przedstawiciel użytkownika.

§ 13. Protokół z prac Komisji odbioru inwestycji przewidziany w § 12 uchwały sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden przekazuje się inwestorowi bezpośredniemu, drugi inwestorowi naczelnemu a trzeci wykonawcy generalnemu lub bezpośredniemu. W protokóle, poza treścią określoną w powołanej uchwale należy ponadto zamieścić stwierdzenie, czy do chwili oddania inwestycji do użytku:

1) zostały zakończone studia i projekty opracowane dla przyszłej eksploatacji inwestycji,
2) zostały nabyte potrzebne licencje i patenty,
3) zostały nabyte lub wytworzone prototypy, bądź pierwsza seria próbnej produkcji,
4) zostało przeprowadzone szkolenie lub przyuczenie kadr zawodowych dla przyszłej eksploatacji nowouruchomionych zakładów przemysłowych jak np. instruowanie, praktyki krajowe i zagraniczne.

§ 14. W przypadku stwierdzenia drobnych usterek, uniemożliwiających oddanie inwestycji do użytku, a dających się usunąć w krótkim terminie w zasadzie nie przekraczającym 14 dni, komisja odbioru inwestycji, po spisaniu usterek odracza swoje czynności i wyznacza inwestorowi termin usunięcia tych usterek. Komisja wznawia postępowanie po otrzymaniu od inwestora zawiadomienia i usunięciu usterek.

§ 15. 1. Prawomocne orzeczenie komisji odbioru inwestycji stanowi podstawę dla inwestora do wykazania w sprawozdawczości wykonania planu oddawania inwestycji do użytku.

2. Za datę oddania inwestycji do użytku uważać należy datę orzeczenia komisji odbioru inwestycji o zezwoleniu na podjęcie eksploatacji.

3. Członkowie komisji odbioru inwestycji nie pobierają żadnych wynagrodzeń z tytułu pracy w komisji.

4. Czynności kancelaryjne komisji odbioru inwestycji wykonuje właściwy inwestor bezpośredni.

w/z MINISTRA

Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

85.

OKÓLNIK NR 42
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 25 lipca 1953 r.

w sprawie zasad stosowania systemu dniówki z premią w budownictwie przemysłowym.

W związku z wprowadzeniem nowych norm pracy, nowego taryfikatora i nowej siatki płac pracowników fizycznych budownictwa ustalam, co następuje:

§ 1. Stosowanie w budownictwie przemysłowym systemu dniówki z premią odbywać się powinno jedynie w myśl zasad ustalonych w niniejszym okólniku.

§ 2. 1. Wprowadzenie systemu dniówki z premią w stosunku do pracowników wykonujących roboty wymienione w części I załącznika Nr 15 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie z dnia 7 maja 1949 r. może nastąpić jedynie na podstawie protokółu, sporządzonego i zatwierdzonego zgodnie z pkt. 5 części I tego załącznika.

2. Protokół konieczności stosowania systemu dniówki z premią powinien zawierać:

1) datę sporządzenia,
2) miejsce i nazwę budowy,
3) krótki, ale wyczerpujący opis wykonywanej roboty,
4) powody, dla których nie może być zastosowany system akordowy,
5) warunek, że premię mogą otrzymywać jedynie rzemieślnicy i ich pomoc oraz pracownicy, którzy biorą bezpośredni udział przy pracach wymienionych w protokóle,
6) proponowana wysokość premii w procentach; przy tym wysokość premii nie może przekraczać limitów podanych w p. 4 części I wymienionego załącznika,
7) klauzulę uzależniającą otrzymanie pełnej wysokości premii od jakości i terminowości wykonania roboty i od przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
8) ilość pracowników, którzy mają być wynagrodzeni według systemu dniówki z premią z podaniem kategorii ich zaszeregowania,
9) okres, na który ma być wprowadzony system dniówki z premią.

3. Przed przesłaniem do Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa protokół powinien być zbadany przez Komisję Branżową właściwego centralnego zarządu, która składa na nim dodatkową opinię.

4. Protokół powinien być sporządzony i zaopiniowany w takim terminie, aby umożliwić Zarządowi Głównemu Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce zatwierdzenie go przed terminem rozpoczęcia objętych protokółem robót.

§ 3. 1. Wprowadzenie systemu dniówki z premią w stosunku do pracowników wymienionych w części II Załącznika Nr 15 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie z dnia 7 maja 1949 r. następuje na podstawie pisemnego zlecenia kierownika budowy stwierdzającego, że dana praca nie może być zakordowana oraz zawierające ścisłe określenie grupy robotników, którym przyznaje się dniówkę z premią oraz czasokres jej stosowania.

2. Zlecenia te należy przechowywać dla jednostki kontrolującej.

§ 4. 1. Wprowadzenie systemu dniówki z premią może nastąpić na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

2. Przedłużenie stosowania systemu dniówki z premią ponad okres, o którym mowa w ust. 1, wymaga ponownego sporządzenia protokołu konieczności (§ 2) lub ponownego zlecenia (§ 3).

§ 5. Wypłata wynagrodzenia według systemu dniówki z premią zastosowanego bez zachowania zasad ustalonych w niniejszym okólniku jest niedopuszczalna i stanowi naruszenie dyscypliny płac.

§ 6. Okólnik wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1953 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z nim przepisy i ustalenia zwłaszcza w przedmiocie formy protokołów konieczności, o których mowa w § 2.

w/z MINISTRA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

86.

OKÓLNIK Nr 43

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 28 lipca 1953 r.

w sprawie stosowania Cennika Prac Projektowych w Zjednoczeniu Projektowo-Produkcyjnym Konstrukcji Stalowych podległym Centralnemu Zarządowi Konstrukcji Stalowych.

W wykonaniu postanowień § 4 ust. 1 pkt. 2 uchwały Nr 111 Prezydium Rządu z dnia 1 marca 1952 r. w sprawie zmian systemu płac w państwowych biurach projektów (Monitor Polski Nr A-22, poz. 284) polecam, co następuje:

§ 1. Z dniem 1 lipca 1953 r. wprowadza się w Zjednoczeniu Projektowo-Produkcyjnym Konstrukcji Stalowych podległym Centralnemu Zarządowi Konstrukcji Stalowych cennik prac projektowych stanowiący załącznik do niniejszego okólnika i zwany w dalszym ciągu „cennikiem".

§ 2. Cennik stanowi podstawę obliczenia należności za dokumentację techniczną z tym, że:

1) dla dokumentacji technicznej opracowanej przed 1 lipca 1953 r. stosuje się zasady obowiązujące przed tą datą,
2) dla części dokumentacji opracowanej po 1 lipca 1953 r. stosuje się cennik,
3) stopień zaawansowania opracowanej dokumentacji technicznej przed 1 lipca 1953 r., ustalają protokóły prac na dzień 30 czerwca 1953 r. sporządzane komisyjnie przez Zjednoczenie Projektowo-Produkcyjne Konstrukcji Stalowych z udziałem zamawiającego.
W przypadku niestawienia się przedstawiciela zamawiającego w ustalonym terminie, protokół może być sporządzony bez jego udziału z dokonaniem odpowiedniej wzmianki w protokóle.
Ustalenia zawarte w takim protokóle są podstawą do wystawienia faktury.

§ 3. Należność za dokumentację techniczną, nie objętą cennikiem lub objętą nim, lecz sporządzoną przez podwykonawcze biuro projektów powinna być ustalona w wysokości planowanych kosztów własnych z doliczeniem 3%.

w/z MINISTRA

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

Załącznik do okólnika Nr 43 Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 28 lipca 1953 roku

CENNIK PRAC PROJEKTOWYCH

wykonywanych w Zjednoczeniu Projektowo-Produkcyjnym Konstrukcji Stalowych.

Uwagi wstępne

1. Cennik Prac Projektowych obejmuje:
   I. Mosty stalowe
   II. Stalowe wieże szybowe
   III. Stalowe hale i budynki szkieletowe

2. Cennik opracowany został w wykonaniu § 4 ust. 1 pkt. 2 uchwały Nr 111 Prezydium Rządu z dnia 1 marca 1952 r. w sprawie zmiany systemu płac w państwowych biurach projektów i zatwierdzony okólnikiem Nr 43 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 28 lipca 1953 r. w sprawie stosowania cennika prac projektowych.

3. Cennik stosuje się do wyceny kosztów dokumentacji projektowej sporządzanej własnymi siłami.

4. Wartość sprzedażną dokumentacji nie objętej cennikiem lub objętej nim, lecz opracowanej przez biura (osoby) niepodległe Zjednoczeniu Projektowo-Produkcyjnemu Konstrukcji Stalowych ustala się przyjmując planowane koszty własne powiększone o 3%.

5. Sposób posługiwania się cennikiem wynika z tekstu. Należy najpierw zakwalifikować obiekt do właściwej grupy lub kategorii, ustalić stopień trudności wykonania dokumentacji (współczynnik trudności), następnie obliczyć ilość jednostek (mb. kubatury), wyszukać z tabel przynależną stawkę i wykonać działania rachunkowe.

6. Cennik obowiązuje od 1 lipca 1953 r. Stadia projektów wykonane w całości przed 1 lipca 1953 r., wycenia się wg. zasad obowiązujących przed tą datą.

I. MOSTY STALOWE

Wyznaczenie pełnego kosztu dokumentacji.

Koszt projektu całego mostu określa się mnożąc jednostkowy koszt wg tabeli A powiększony o dodatek procentowy za utrudnienie wg tabeli B, przez tę długość ustroju niosącego mostu, która podlega szczegółowemu opracowaniu.

Przez długość ustroju niosącego mostu podlegającą szczegółowemu opracowaniu rozumie się:

1) przy mostach symetrycznych:
   a) dla belek wolnopodpartych — połowa rozpiętości podporowej przęsła,
   b) przy belkach ciągłych wieloprzęsłowych — połowa długości belki,

c) przy belkach ciągłych przegubowych trójprzęsłowych — długość belki wspornikowej i połowy zawieszonej.

2) przy przęsłach niesymetrycznych cała długość belki podlegająca szczegółowemu opracowaniu.

3) przy mostach w ukosie długość belki bez dodatku za utrudnienie spowodowane ukosem.

Koszt dokumentacji szczegółowej wyznaczony w powyższy sposób dotyczy konstrukcji nośnej mostu, nie obejmuje założeń projektu wstępnego, kosztorysu, projektowania przyczółków, filarów, mechanizmów przy mostach obrotowych i zwodzonych, dokumentacji metod i organizacji montażu i innych części projektu nie dotyczących bezpośrednio stalowej konstrukcji nośnej mostu, np.: nawierzchnię.

Tabela A — Jednostkowe koszty dokumentacji dla grup mostów.

	Grupy mostów	Rozpiętość przęsła w m	Koszt dokumentacji w zł za 1 mb.			
			obliczenia statyczne ze spraw.	rys. proj. technicz. ze spraw.	rys. warszt. ze spraw.	całość dokument.
1	Małe blachownicowe	do 30	740	240	770	1750
2	Średnie blachownicowe	30 — 50	710	300	990	2000
3	Średnie blach. ciągłe	25 — 50	830	410	1320	2560
4	Duże blach. ciągłe	50 —100	970	540	1760	3270
5	Blachown. przegub.	30 — 80	670	440	1430	2530
6	Średnie kratowe	25 — 60	1000	410	1320	2730
7	Duże kratowe	60 —120	1000	670	2100	3770
8	Duże kratowe ciągłe	60 —150	1130	670	2100	3900
9	Kratowe przegubowe	30 —100	950	410	1620	2980
10	Łukowe (jednoprzęsł.)	40 —100	1140	470	1640	3250

Tabela B — Dodatki procentowe do kosztu wyliczonego z tabeli A za utrudnienia w projektowaniu.

Poz.	Rodzaj utrudnień	Obl. stat.	Rysunki projektowe i warsztatowe
1	Zwiększenie szerokości jezdni drogowej powyżej 6,0 m:		
	dla szerokości 6,0 — 12,0 m	8	8
	dla szerokości powyżej 12,0 m	15	15
2	Zastosowanie jezdni specjalnej: płyta współdziałająca z dźwig. główn.	30	15
	tory tramwajowe w jezdni	5	5
3	Spadek mostu mający wpływ na projektowanie	10	10
4	Mosty nitowane	10	10
5	Zmienna wysokość dźwigarów głównych:		
	dźwigary blachownicowe	8	8
	dźwigary kratowe	15	15
6	Belki ciągłe zewnętrznie statycznie niewyznaczalne:		
	jednokrotnie	20	15
	dwukrotnie	30	20
	trzykrotnie	40	25
	itp. na każdy stopień statycznej niewyznaczalności	10	5
7	Belki ciągłe przegubowe:		
	blachownicowe	10	10
	kratowe	15	10
8	Mosty łukowe:		
	blachownicowe ze ściągiem	25	15
	kratowe ze ściągiem	35	20
	blachownice z łukiem wzmacniającym	40	20
9	Mosty specjalne (bez mechanizmów):		
	obrotowe blachownicowe	40	20
	klapowe blachownicowe	50	30
10	Mosty kolejowe wielotorowe:		
	dwutorowe	15	10
	trzy i więcej torowe	30	20
11	Mosty drogowo-kolejowe (jednotorowe)	20	20
12	Zastosowanie zakotwienia mostu na podporach	5	5
13	Mosty z jazdą dołem	10	10

U w a g i: 1) Za zaprojektowanie wózka kontrolnego z torem, za projekty mostów z torem w łuku oraz za inne wyżej nieprzewidziane utrudnienia należy w poszczególnym przypadku określić oddzielnie dodatki procentowe do kosztu wyliczonego z tabeli A na podstawie rzeczywistego nakładu pracy.

2) Koszty projektu wzmocnienia mostów na podstawie rysunków inwentaryzacyjnych należy wyznaczyć wg rzeczywistego nakładu pracy.

II. STALOWE WIEŻE SZYBOWE

Koszt dokumentacji obejmuje: projekt techniczny wieży szybowej, projekt szczegółowy i weryfikacji. Nie obejmuje natomiast projektu wstępnego i kosztorysu.

Koszt dokumentacji podany w tab. C zależny jest od kategorii wieży wg klasyfikacji tabeli A oraz od współczynnika trudności określonego na podstawie tab. B.

Tabela A — wież szybowych.

Kat.	Ilość przedziałów	Wysokość m	Siła zrywająca t
I.	1	do 30	150
II.	1	do 35	200
III.	2	do 40	250
IV.	2	do 45	300
V.	2	do 50	400

U w a g a. W przypadku przynależności wieży do różnych kategorii ze względu na ilość przedziałów, wysokość lub siłę, należy zaliczać projekt do kategorii spośród nich najwyższej.

Współczynnik trudności:

a) Współczynnik trudności równy jedności dotyczy wieży o: ustroju statycznie wyznaczalnym (trójprzegub), układzie symetrycznym, koło nad kołem w płaszczyźnie symetrii, zastrzale skratowanym, swobodnym rozmieszczeniu nóg zastrzału i wyciągu klatkowym.

b) Dla innych wież współczynniki trudności zawiera tabela B.

Tabela B

Utrudnienie	Dodatek procentowy do tab. C.
Ustrój statycznie niewyznaczalny	20
Układ: koło obok koła	7
Koła niesymetrycznie zbieżne	10
Wyciąg skipowy	5
Uszczelnienie w szybie wentylacyjnym	8
Zastrzał ramowy	10
Brak swobody w rozmieszczeniu nóg zastrzału	10

c) Utrudnienia nieprzewidziane powyżej należy określić na podstawie rzeczywistego nakładu pracy.

Tabela C

Koszty dokumentacji przy współczynniku trudności 1.

Rodzaj dokumentacji	Koszt dokumentacji w zł				
	Kat. I	Kat. II	Kat. III	Kat. IV	Kat. V
Projekt techniczny	51580	59400	64380	68080	74580
Projekt szczegółowy	74740	78100	80020	81580	82130
Weryfikacja	23740	26980	29100	30930	33460
Koszt całkowitej dokumentacji	150060	164480	173500	180590	190170

U w a g a: Wieże żelbetowe i wieże żelbetowe z wkładkami sztywnymi określa się na podstawie rzeczywistego nakładu pracy.

III. STALOWE HALE I BUDYNKI SZKIELETOWE

Tabela A — hal i budynków szkieletowych.

Kat.	Określenie
I	Hale najprostsze bez suwnic. Projekt obejmuje kompletną stalową konstrukcję dachu ze świetlikami, tężniki wiatrowe, słupy, ściany ryglowe, okna i drzwi stalowe.
II	Hale jak I, lecz z suwnicami i innymi urządzeniami wewnętrznymi.
III	Budynki szkieletowe o stropach normalnych.
IV	Budynki szkieletowe o stropach skomplikowanych, przenoszących nieregularne lub nieregularnie rozłożone obciążenia urządzeń przemysłowych.

Koszt dokumentacji podany w tabeli B obejmuje następujące fazy projektowania:

a) obliczenia statyczne,

b) projekt techniczny z opisem (bez kosztorysu),

c) rysunki robocze (warsztatowe) z wykazami materiałów i rysunkami ustawczymi do montażu,

d) weryfikację.

Dokumentacja nie zawiera opracowań i szczegółów pokrycia dachu, obudowy ścian, rynien, posadzki, kanalizacji itd.

Dokumentacja obejmuje projekt szczegółowy fundamentów płaskich (przy normalnej nośności gruntu), z wyłączeniem fundamentowania specjalnego (pale, studnie itd.).

Stopień powtarzalności projektu określa się następująco:

a) mała powtarzalność — jeżeli ponad 50% wszystkich głównych elementów nośnych musi być osobno konstruowane,

b) średnia powtarzalność — jeżeli ponad 25% elementów musi być osobno konstruowane,

c) duża powtarzalność — jeżeli 25% lub mniej elementów musi być osobno konstruowane.

U w a g a: Za główne elementy nośne uważa się: ramy, łuki, podciągi, żebra, słupy, wiązary dachowe.

Tabela B. Koszty dokumentacji w tysiącach złotych.

Kubatura m³	Kategoria I			Kategoria II			Kategoria III			Kategoria IV		
	powtarzalność			powtarzalność			powtarzalność			powtarzalność		
	mała	średnia	duża	mała	średnia	duża	mała	średnia	duża	mała	średnia	duża
10000	30,0	20,0	16,0	60,0	40,0	24,0	80,0	50,0	32,0	100	60	40
20000	60,0	40,0	32,0	120,0	80,0	48,0	160,0	100,0	64,0	200	120	80
30000	90,0	60,0	48,0	180,0	120,0	72,0	240,0	150,0	96,0	300	180	120
40000	115,7	77,1	61.7	231,4	155,2	92,8	308,4	192,8	123,4			
50000	141,4	94,3	75,4	282,8	188,6	113,1	377,2	235,7	150,8			
60000	167,1	111,4	89,1	334,2	222,8	133,7	445,6	275,5	178,2			
70000	192,9	128,6	102,9	385,8	257,2	154,3	514,4	321,5	205,8			
80000	218,6	145,7	116,6	437,2	291,4	174,9	582,8	364,3	233,2			
90000	244,3	162,9	130,3	488,6	325,8	195,4	639,6	407,2	260,6			
100000	270,0	180,0	144,0	540,0	360,0	216,0	720 0	450,0	288,0			
110000	291,0	194,0	155,2	582,0	388,0	232.8						
120000	312,0	208,0	166,4	624,0	416,0	249,6						
130000	333,0	222,0	177,6	666,0	444,0	266,4						
140000	334,0	236,0	188,8	708,0	472,0	283,2						
150000	375,0	250,0	200,0	750.0	500,0	300,0						
160000	396,0	264,0	211,2	792,0	528,0	316,8						
170000	417,0	278,0	222,4	834,0	556,0	333,6						
180000	438,0	292,0	233,6	876,0	584,0	350,4						
190000	459.0	306,0	244,8	918,0	612,0	367,2						
200000	480,0	320,0	256,0	960,0	640,0	384,0						

U w a g i: 1) Koszt dokumentacji budynków wszystkich kategorii o kubaturze mniejszej niż 10 000 m³ oraz dla budynków III i IV kategorii o kubaturze większej od podanej w tablicy B wycenia się na podstawie rzeczywistego nakładu pracy.

2) Koszt dokumentacji budynku I i II kategorii o kubaturze większej od 200 000 m³ określa się, przyjmując takie same zwiększenie kosztu, jak w zakresie od 100 000 m³ do 200 000 m³.

3) Koszt wykonania poszczególnych faz dokumentacji określa się wg procentowego udziału podanego w tabeli C, w stosunku do całego kosztu z tabeli B.

Tabela C.

Fazy dokumentacji	Udział procentowy kosztu poszczególnych faz dokumentacji w koszcie całkowitym podanym w tabeli B		
	Wykonania	Weryfikacja	R a z e m
Obliczenia statyczne	21	7	28
Rysunki projektu technicznego	15	2	17
Rysunki warsztat. z wykazami materiałów i rysunki zestawcze do montażu	47	8	55
R a z e m	83%	17%	100%

87.

OKÓLNIK Nr 46
MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 10 sierpnia 1953 r.

w sprawie organizacji gospodarki materiałami ogniotrwałymi w budownictwie przemysłowym.

W celu ujednolicenia trybu postępowania przy gospodarowaniu materiałami ogniotrwałymi oraz osiągnięcia oszczędności w tym zakresie, polecam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się w życie instrukcję w sprawie organizacji gospodarki materiałami ogniotrwałymi w budownictwie przemysłowym, stanowiącą załącznik Nr 1 niniejszego okólnika.

§ 2. Listę materiałów zastrzeżonych, stanowiącą załącznik do okólnika Nr 4 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 22 stycznia 1953 r. w sprawie ujawniania i upłynniania zbędnych i nadmiernych remanentów materiałów zaopatrzeniowych w jednostkach budownictwa przemysłowego, uzupełnia się wykazem materiałów ogniotrwałych zastrzeżonych do dyspozycji Centralnego Zarządu Zaopatrzenia, stanowiącym załącznik Nr 2 niniejszego okólnika.

§ 3. Postanowienia załączonej instrukcji nie naruszają organizacji gospodarki materiałowej i trybu zaopatrzenia w materiały ogniotrwałe Kombinatu Nowa Huta, który jest uregulowany odrębnie.

§ 4. Okólnik wchodzi w życie z dniem 1 września 1953 r.

w/z MINISTRA **Inż. St. Farjaszewski**
Podsekretarz Stanu

Załącznik Nr 1 do okólnika Nr 46 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 10 sierpnia 1953 r.

INSTRUKCJA

w sprawie organizacji gospodarki materiałami ogniotrwałymi w budownictwie przemysłowym.

ROZDZIAŁ I.

Planowanie i rozdzielnictwo

§ 1. Całokształt gospodarki materiałami ogniotrwałymi w resorcie budownictwa przemysłowego należy do zakresu działania Centralnego Zarządu Zaopatrzenia przy ścisłej współpracy Zjednoczenia Budowy Pieców Przemysłowych.

§ 2. 1. Do obowiązków Centralnego Zarządu Zaopatrzenia należy:

1) sporządzanie bilansów pokrycia potrzeb zjednoczeń (przedsiębiorstw) obejmujących materiały ogniotrwałe pochodzenia krajowego i importowane.
2) rozdzielnictwo materiałów ogniotrwałych,
3) zagospodarowywanie przy współpracy Zjednoczenia Budowy Pieców Przemysłowych nadmiarów materiałów ogniotrwałych zgłoszonych przez zjednoczenia (przedsiębiorstwa).

2. Do obowiązków zjednoczeń (przedsiębiorstw) należy w szczególności:

1) zgłaszanie potrzeb na materiały ogniotrwałe w terminach umożliwiających Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia opracowanie zbiorczego planu zaopatrzenia i bilansu, o którym mowa w ust. 1;
   w celu ustalenia prawidłowego zapotrzebowania zjednoczenia (przedsiębiorstwa) obowiązane są zgodnie z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 160 z dnia 24 czerwca 1953 r. w sprawie opracowania projektu planu rozdziału robót i wstępnego zlecania robót budowlano-montażowych (Biuletyn Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 20) — uzgadniać z inwestorem dane dotyczące zużycia materiałów ogniotrwałych.
2) przestrzeganie ustalonych norm zapasów oraz zgłaszanie ujawnionych nadmiarów materiałów ogniotrwałych zastrzeżonych do dyspozycji Centralnego Zarządu Zaopatrzenia.

ROZDZIAŁ II.

Zamawianie i rozliczanie dostaw

§ 3. 1. Materiały ogniotrwałe importowane zamawia inwestor.

2. Materiały ogniotrwałe pochodzenia krajowego zamawiają:

1) Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych lub podległe mu zarządy budowlane,
2) pozostałe zjednoczenia po uzyskaniu aprobaty zamówień przez Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych.

3. Zamówienia, o których mowa w ustępie 2, dokonywane są na rachunek odbiorcy.

4. Odpisy zamówień oraz zmian dotyczących zamówień należy przesyłać do Zjednoczenia Budowy Pieców Przemysłowych.

ROZDZIAŁ III.

Realizacja dostaw i interwencje

§ 4. Zamówienia na materiały ogniotrwałe realizują poszczególni odbiorcy.

§ 5. Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych obowiązane jest śledzić realizację zamówień na podstawie kopii rozdzielników otrzymywanych z Centralnego Zarządu Zaopatrzenia, kopii zamówień, oraz w drodze bezpośredniego kontaktu z dostawcami; w przypadku stwierdzenia zahamowań obowiązane jest interweniować u dostawcy.

§ 6. Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych obowiązane jest do interwencji na wniosek poszczególnych zjednoczeń (przedsiębiorstw) budownictwa przemysłowego.

§ 7. 1. Materiały ogniotrwałe pochodzące z importu powinny być pod względem ilościowym i jakościowym odbierane komisyjnie; w skład komisji odbioru wchodzą:

1) przedstawiciel inwestora,
2) przedstawiciel odbiorcy,
3) przedstawiciel generalnego wykonawcy.

2. Materiały ogniotrwałe pochodzenia krajowego powinny być odbierane zgodnie z postanowieniami instrukcji o gospodarce magazynowej, stanowiącej załącznik do okólnika Nr 62 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 20 sierpnia 1951 r.

ROZDZIAŁ IV.

Gospodarka w magazynach i na placach budów

§ 8. 1. W celu zapewnienia racjonalnej gospodarki materiałami ogniotrwałymi:

1) zobowiązuje się odbiorcę do:
   a) zapewnienia fachowej obsługi magazynów,
   b) prowadzenia bieżącej ewidencji materiałów ogniotrwałych.
   c) stosowania zasad prawidłowego obchodzenia się z materiałami ogniotrwałymi w czasie ich rozładunku, składowania i wydawania;
2) upoważnia się Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych do:
   a) przeprowadzania inspekcji gospodarki materiałami ogniotrwałymi w jednostkach resortu budownictwa przemysłowego, które materiały te zużywają,
   b) występowania do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia z inicjatywą co do pierwszeństwa pokrycia potrzeb ujawnionymi nadmiarami.

2. Z czynności inspekcyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 lit. a, Zjednoczenie Budowy Pieców Przemysłowych składać będzie sprawozdania do centralnego zarządu nadzorującego działalność inspekcjonowanej jednostki przesyłając odpisy sprawozdań Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia do wiadomości.

§ 9. 1. Generalni wykonawcy zobowiązani są zapewnić Zjednoczeniu Budowy Pieców Przemysłowych prawidłowe warunki składowania materiałów ogniotrwałych na budowach.

2. Na żądanie Zjednoczenia Budowy Pieców Przemysłowych generalni wykonawcy obowiązani są dostarczyć odpowiednich środków jak siły roboczej i transportu, niezbędnych dla prawidłowego rozładunku i przewozu materiałów ogniotrwałych do miejsc magazynowania lub zużycia na budowach.

ROZDZIAŁ V.

Postanowienia końcowe

§ 10. 1. W stosunku do winnych niewłaściwego gospodarowania materiałami ogniotrwałymi należy wyciągać konsekwencje przewidziane w zarządzeniu Nr 146 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 18 czerwca 1952 r. w sprawie obniżenia kosztów zaopatrzenia materiałowego i wzmożenia walki o oszczędność materiałów.

2. Osiągnięcia w prawidłowej gospodarce materiałami ogniotrwałymi powinny być odpowiednio nagradzane.

3. Przypadki ukarania lub nagradzania powinny być zgłaszane do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia z podaniem:

1) imienia, nazwiska i stanowiska osoby,
2) rodzaju sankcji, nagrody,
3) uzasadnienia.

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 46 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 10 sierpnia 1953 r.

CZĘŚĆ A.

Wykaz materiałów zastrzeżonych do dyspozycji Centralnego Zarządu Zaopatrzenia.

Lp.	Branża	Pozycja	Nazwa materiału
1	XX	1 — 9	Wyroby szamotowe „SZ“
2	XX	10 — 11	Wyroby kwasoodporne KW
3	XX	12 — 17	Wyroby krzemionkowe sztuczne „KRZ“
4	XX	18 — 19	Wyroby magnezytowe
5	XX	20 — 21	Wyroby magnezytowo-forsteryt. „MF“
6	XX	22 — 23	Wyroby chronomagnezytowe
7	XX	24 — 25	Wyroby forsterytowe „F“
8	XX	26 — 44	Wyroby specjalne boksytowe „AL“
9	XX	48 — 55	Zaprawy specjalne

88.

OKÓLNIK Nr 47

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 14 sierpnia 1953 r.

w sprawie opracowania projektu planu zaopatrzenia materiałowego na rok 1954.

W celu prawidłowego opracowania projektu planu zaopatrzenia materiałowego resortu budownictwa przemysłowego na rok 1954 ustala się następujące zasady. tryb i terminy prac:

§ 1. Projekt planu zaopatrzenia materiałowego na rok 1954 należy opracować na podstawie następujących aktów normatywnych:

1) instrukcji w sprawie planowania zaopatrzenia materiałowego przedsiębiorstw budowlano-montażowych na rok 1954, stanowiącej załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (PKPG) nr 181 z dnia 8 lipca 1953 roku, zwanej w dalszym ciągu „instrukcją PKPG z dnia 8.7.1953 r.“ (Biuletyn PKPG nr 23);

2) instrukcji w sprawie planowania zaopatrzenia materiałowo-technicznego na rok 1954, stanowiącej załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego nr 154 z dnia 17 czerwca 1953 r., zwanej w dalszym ciągu „instrukcją PKPG z dnia 17.6.1953 r. („Gospodarka Materiałowa“ nr 13-14 (59) z lipca 1953 r.);

3) instrukcji PKPG nr 24-c w sprawie opracowania projektu planu rozdziału robót i wstępnego zlecania robót budowlano-montażowych, stanowiącej załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego nr 160 z dnia 24 czerwca 1953 r. (Biuletyn PKPG nr 20, poz. 83).

§ 2. 1. Według zasad instrukcji PKPG z dnia 8.7.1953 r. należy planować zaopatrzenie materiałowe na cele produkcji budowlano-montażowej w centralnych zarządach: Śląsk, Południe, Północ, Zachód, Instalacji Przemysłowych, Montażu Urządzeń Elektrycznych, Budownictwa Wodno-Inżynieryjnego, Budownictwa Lądowo-Inżynieryjnego, Konstrukcji Stalowych oraz w zjednoczeniach: Nowej Huty, Metrobudowa, Budowy Pieców Przemysłowych oraz Robót Zmechanizowanych.

2. Według zasad instrukcji PKPG z dnia 17 czerwca 1953 r. należy planować zaopatrzenie materiałowe na cele produkcji przemysłowej i innej niebudowlanej (pomocniczo-usługowej), jak również na cele działalności pozaprodukcyjnej w centralnych zarządach i jednostkach bezpośrednio podległych Ministrowi Budownictwa Przemysłowego niewymienionych w ust. 1.

3. W ramach centralnych zarządów wymienionych w ust. 1, zasady instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r. obowiązują w stosunku do następujących jednostek niebudowlanych (pomocniczo-usługowych):

1) Stalinogrodzkie Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej Budownictwa Przemysłowego,
2) Warszawskie Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej,
3) Zjednoczenie Projektowo-Produkcyjne Konstrukcji Stalowych,
4) Zakłady Baz Sprzętu, Transportu i Produkcji Pomocniczej Konstrukcji Stalowych,
5) Piotrkowska Wytwórnia Konstrukcji Stalowych,
6) Zjednoczenie Urządzeń Dźwigowych,
7) Zjednoczenie „Elektroprojekt“,
8) Zakłady Produkcji Pomocniczej Montażu Urządzeń Elektrycznych,
9) Przedsiębiorstwo Urządzeń Klimatyzacyjnych,
10) Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej Instalacji Przemysłowych.
11) Metroprojekt.

4. Zasady instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r. należy stosować również w stosunku do planowania zaopatrzenia w paliwa, odzież służbową i specjalną (ochronną i roboczą) oraz sprzęt ochrony osobistej, w zakresie całości potrzeb resortu.

5. Zasady instrukcji PKPG nr 240 dotyczą w zakresie planowania zaopatrzenia materiałowego tych jednostek budownictwa przemysłowego, które występują w charakterze inwestorów oraz zapotrzebowują niektóre materiały specjalne na cele inwestycji (rozdział V i VI wymienionej instrukcji).

§ 3. 1. Projekt planu zaopatrzenia materiałowego powinien w ujęciu rzeczowym objąć materiały według listy stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego okólnika.

2. Zapotrzebowania na maszyny i urządzenia, które stosownie do właściwych przepisów nie stanowią nakładów

inwestycyjnych i dlatego nabywane są ze środków obrotowych, powinny być włączone do projektu planu zaopatrzenia w ujęciu wartościowym w podziale na grupy maszyn i urządzeń (wg nomenklatury wykazu stanowiącego załącznik nr 5 do instrukcji PKPG nr 94 o sporządzeniu planu nakładów inwestycyjnych na rok 1953).

Rzeczowe wyszczególnienia zapotrzebowań na wymienione maszyny i urządzenia powinny być zawarte w zgłoszeniach zapotrzebowań do bilansów. Należy przy tym stosować odpowiednio zasady podane w § 28 instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r.

3. W zakresie maszyn, urządzeń i aparatów, których zapotrzebowania na cele robót budowlano-montażowych wykonywanych systemem zleconym, zgłaszane są do bilansów przez inwestorów, a których zakup realizowany jest przez wykonawców — centralne zarządy specjalizowane (szczególnie: Instalacji Przemysłowych oraz Montażu Urządzeń Elektrycznych) poddadzą analizie prawidłowość odnośnych zgłoszeń inwestorów, zgłoszą ewentualne uwagi krytyczne do jednostki bilansującej, a wartość zapotrzebowań przekażą do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia w celu włączenia do zbiorczego zestawienia projektu planu zaopatrzenia.

4. W celu wykonania obowiązków według ust. 3, centralne zarządy specjalizowane porozumieją się bezpośrednio z jednostkami bilansującymi dane maszyny, urządzenia lub aparaty.

5. Zapotrzebowania bilansowanych konstrukcji stalowych (planowanych przez inwestorów) należy włączyć do projektu resortowego planu zaopatrzenia tylko w ujęciu wartościowym. Zbiorcze zapotrzebowania resortu na materiały ujęte rzeczowo nie obejmą materiałów na te konstrukcje.

§ 4. Przy sporządzaniu projektu planu zaopatrzenia należy wykorzystać:

1. prace przygotowawcze i analityczne, prowadzone zgodnie z § 3 instrukcji PKPG z dnia 8.7.1953 r., a w szczególności prace zlecone:

1) pismem okólnym CZZ nr 11 z dnia 9 czerwca 1953 r. znak: CZZ-P1-13-3 w sprawie opracowania wskaźników norm zapasów materiałowych na 1954 r.;
2) pismem Dyrektora Generalnego Min. Bud. Przemysłowego z dnia 17 czerwca 1953 r. znak: CZZ-P1-11 w sprawie prac przygotowawczo-analitycznych do projektu planu zaopatrzenia na r. 1954;
3) okólnikiem Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego nr 48 z dnia 16 lipca 1953 r. w sprawie wykonania prac przygotowawczo-analitycznych do ustalenia wskaźników zużycia niektórych podstawowych materiałów budowlanych i montażowych;

2. analize zadań produkcyjnych na rok 1954 przy zastosowaniu progresywnych norm (wskaźników) zużycia materiałów.

§ 5. Ustala się następujący podział obowiązków przy sporządzaniu projektu planu zaopatrzenia na rok 1954:

1. Centralny Zarząd Zaopatrzenia:

1) sporządzi wskaźnikowe obliczenia i uzasadnienia planu zużycia materiałów typowych (wg załącznika nr 1-a) dla całości produkcji budowlano-montażowej resortu;
2) sporządzi wskaźnikowe obliczenia i uzasadnienia planu zużycia materiałów nietypowych (wg załącznika nr 1-b) na cele produkcji budowlano-montażowej w centralnych zarządach: Śląsk, Południe, Północ, Zachód;
3) sporządzi wskaźnikowe obliczenia i uzasadnienia planu zużycia paliw stałych dla całości resortu;
4) przeprowadzi analizy i ewentualne korekty oraz opracowania zbiorcze w zakresie wniosków o zatwierdzenie wskaźników norm zapasów, zgodnie z pismem okólnym CZZ nr 11 z dnia 9 czerwca 1953 r.;
5) sporządzi zbiorcze zestawienia projektu planu zaopatrzenia według zasad instrukcji PKPG z dnia 8.7.1953 r. na podstawie powyższych opracowań oraz danych dostarczonych przez centralne zarządy i zjednoczenia w zakresie ustalonym poniżej.

2. Wszystkie centralne zarządy i jednostki bezpośrednio podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego:

1) poddadzą analizie dostarczone przez inwestorów zgłoszenia zapotrzebowań na niektóre materiały specjalne (wg załącznika nr 1-c) (instrukcja PKPG nr 24-c rozdział V i VI) oraz sporządzą zbiorcze zestawienia tych zapotrzebowań w układzie według inwestorów centralnych;
2) sporządzą zestawienia wartości zapotrzebowań maszyn i urządzeń zakupywanych ze środków obrotowych w podziale, o którym mowa w § 3 ust. 2;
3) sporządzą projekty planu zaopatrzenia w odzież według wzorów RPZ-Od 1 oraz RPZ-Od 2, stanowiących załączniki nr 13 i nr 14 do instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r.;
4) opracują wnioski o zatwierdzenie wskaźników norm zapasów według zasad ustalonych w piśmie okólnym CZZ nr 11 z dnia 9.6.1953 r.;
5) opracują według wzoru ZIN-1 (instrukcja PKPG z dnia 8.7.1953) zestawienia projektów planu zaopatrzenia projektów planu zaopatrzenia w materiały importowane — według nomenklatury części B listy stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego okólnika.

3. Centralne zarządy: Śląsk, Południe, Północ i Zachód sporządzą obliczenia, uzasadnienia i zestawienia projektu planu zaopatrzenia dla jednostek niebudowlanych (pomocniczo-usługowych) (§ 2 ust. 3 pkt. 1-2) w oparciu o zasady instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r. (wzory RPZ-2, RPZ-UW, Ustal-1, Ustal-2, RPZ-Dr, RPZ-UN, stanowiące załączniki nr nr 3, 4, 5, 6, 8, 9 do wyżej wymienionej instrukcji), wyszczególniając w ujęciu rzeczowym materiały według załącznika nr 1 do niniejszego okólnika, występujące w ich produkcji.

4. Centralne zarządy specjalizowane (Instalacji Przemysłowych, Montażu Urządzeń Elektrycznych, Budownictwa Wodno-Inżynieryjnego, Konstrukcji Stalowych oraz zjednoczenia: Nowej Huty, Metrobudowa, Budowy Pieców Przemysłowych, Robót Zmechanizowanych):

1) opracują dane, o których mowa wyżej w ust. 3, dla jednostek pomocniczo-usługowych wymienionych w § 2 ust. 3 pkt. 3-11, w zakresie materiałów według załącznika nr 1, występujących w ich produkcji;
2) opracują projekt planu zaopatrzenia na cele produkcji budowlano-montażowej w zakresie materiałów nietypowych (według załącznika nr 1-b) w oparciu o zasady instrukcji PKPG z dnia 8.7.1953 r. (wzory ZIN-1 oraz ZIN-2).

5. Centralne zarządy: Mechanizacji, Zakładów Betoniarskich i Żelbetowych, Transportu oraz inne jednostki organizacyjne pomocniczo-usługowe opracują pełny projekt planu zaopatrzenia na rok 1954 w oparciu o zasady instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r. (wzory wymienione w ust. 3 niniejszego paragrafu), wyszczególniając w ujęciu rzeczowym wszystkie występujące w ich produkcji materiały według załącznika nr 1.

6. Centralny Zarząd Transportu obowiązany jest do ścisłej współpracy z Centralnym Zarządem Zaopatrzenia przy ustalaniu i uzasadnianiu planu zużycia paliw płynnych na rok 1954 w skali zbiorczej resortu.

7. Centralny Zarząd Budownictwa Lądowo-Inżynieryjnego opracuje projekt planu zaopatrzenia na rok 1954 w trybie, który zostanie ustalony odrębnie.

§ 6. Opracowanie zestawień projektu planu zaopatrzenia w ujęciu wartościowym (wzory RPZ-B-1 oraz RPZ-B-2) powinno przebiegać, jak następuje:

1) zestawienie wartości planowego zużycia (RPZ-B-1) powinno być sporządzone przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia przy współpracy departamentów: Planowania, Finansowego oraz Księgowości;

2) zestawienia analityczne struktury zużycia materiałów oraz kształtowania się zużycia materiałów w stosunku do produkcji — powinny być sporządzone przez Departament Planowania przy współpracy Centralnego Zarządu Zaopatrzenia — na podstawie danych dostarczonych przez departamenty i centralne zarządy funkcjonalne;

3) jednostki obowiązane do sporządzenia projektu planu według zasad instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r. (na produkcję niebudowlaną) przedstawią Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia zestawienia wartościowe według wzoru RPZ-1.

§ 7. Opracowania projektu planu zużycia materiałów na rok 1954 powinny być przeprowadzone przy zastosowaniu następujących metod obliczeń:

1. W zakresie materiałów budowlanych i montażowych — na podstawie obliczeń wskaźnikowych, przy wykorzystaniu następujących typów wskaźników:

1) na 1 milion zł produkcji w zasadniczych rodzajach budownictwa (opracowanych na podstawie tablic wskaźników PKPG nr 58-a oraz tablic wskaźników niektórych rodzajów budownictwa specjalnego przy uwzględnieniu aktualnych kosztów jednostek rzeczowych w danych rodzajach budownictwa);

2) na 1 milion zł zleceń zasadniczych inwestorów centralnych (opracowanych na podstawie okólnika Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego nr 48 z dnia 16 lipca 1953 r.);

3) statystycznych wskaźników zużycia na 1 milion zł produkcji poszczególnych centralnych zarządów lub zjednoczeń — ustalonych przy uwzględnieniu zadań oszczędnościowych.

2. W zakresie niektórych materiałów specjalnych (instrukcja PKPG nr 24-c, rozdział V i VI) na podstawie uzasadnionych zgłoszeń opracowanych przez inwestorów.

3. W zakresie najważniejszych materiałów na cele wykonawstwa wybranych budów kluczowych — na podstawie dokumentacji technicznej, rzeczowych planów produkcji oraz norm zużycia materiałów lub — w wyjątkowych przypadkach — przy zastosowaniu metod wskaźnikowych (w oparciu o szczegółowe przepisy instrukcji PKPG z dnia 8.7.1953 r. §§ 20—31).

4. W zakresie materiałów zużywanych na cele produkcji pomocniczo-usługowej (niebudowlanej) — na podstawie norm zużycia materiałów na poszczególne typy wyrobów lub inne cele (zgodnie z instrukcją PKPG z dnia 17.6.1953 r., szczególnie § 11 — 12 oraz rozdział III).

5. W zakresie paliw — na podstawie norm (wskaźników) zużycia paliw oraz planowych zadań na rok 1954 w stosunku do pracy sprzętu oraz planowanej kubatury pomieszczeń socjalno-bytowych oraz produkcyjno-składowych wymagających ogrzewania.

Szczegółowy tryb opracowania określa pismo CZZ-Ch-3--0-154 z dnia 29 lipca 1953 r. w sprawie uzasadnień do planu zużycia paliw stałych na rok 1954.

6. W zakresie zużycia odzieży — na podstawie planowego zatrudnienia oraz norm wyposażenia w odzież (zgodnie z metodą uzasadnień ustaloną w instrukcji PGPK z dnia 17.6.1953 r.).

7. W zakresie materiałów pomocniczych, zużywanych na cele ogólno-ruchowe produkcji oraz cele pozaprodukcyjne — na podstawie wskaźników statystycznych ustalonych przy uwzględnieniu zadań oszczędnościowych.

§ 8. 1. Przypomina się, że służba produkcyjna współodpowiedzialna jest za opracowanie planu zużycia materiałów (zarządzenie Ministra Budownictwa Przemysłowego nr 97 z dnia 22 kwietnia 1952 roku, Biuletyn Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego nr 6, poz. 43), w związku z czym działy planowania oraz produkcji jednostek wymienionych w § 5 niniejszego okólnika obowiązane są dostarczyć służbie zaopatrzenia wszelkie dane niezbędne do opracowania wymaganych zestawień projektu planu.

2. Służba produkcji powinna w szczególności:

1) w zakresie materiałów, w stosunku do których istnieją opracowania wskaźników zużycia — udostępnić służbie zaopatrzenia dane określające planowe zadania produkcyjne na rok 1954 z dokładnością niezbędną dla prawidłowego uzasadnienia planu zużycia;

2) w zakresie materiałów nietypowych zużywanych na cele produkcji budowlano-montażowej dostarczyć służbie zaopatrzenia obliczenia uzasadniające planowe zużycie na rok 1954;

3) w zakresie materiałów zużywanych na cele produkcji niebudowlanej — dostarczyć służbie zaopatrzenia obliczenia uzasadniające planowe zużycie na rok 1954 za za pomocą norm zużycia oraz planowej produkcji zasadniczych wyrobów.

3. Zasada wyrażona w ust. 1 stosuje się odpowiednio do służb produkcji pomocniczej, głównego mechanika, transportu, bezpieczeństwa i ochrony pracy, socjalno-bytowej, administracyjno-gospodarczej itp. dla odpowiednich celów produkcyjnych, usługowych i innych objętych działalnością wymienionych służb.

4. W zakresie obowiązków Centralnego Zarządu Zaopatrzenia (§ 5 ust. 1) dotyczących planowania zużycia materiałów w skali resortu — odpowiednie obowiązki współpracy ciążą na departamentach i centralnych zarządach funkcjonalnych.

§ 9. 1. Obowiązek opracowania uzasadnień planowego zużycia materiałów według wzorów ustalonych instrukcją PKPG z dnia 8.7.1953 r. (wzory ZIN-2) dotyczy jedynie materiałów wyszczególnionych w załączniku nr 2.

2. Uzasadnienia zapotrzebowań na liny powinny być opracowane w myśl zasad podanych w piśmie CZZ-N-12-5 z dnia 6.8.1953 r.

3. Uzasadnienia planowego zużycia materiałów na cele pomocniczo-usługowe (niebudowlane) sporządzane według wzorów instrukcji PKPG z dnia 17.6.1953 r. (wzory: RPZ-UW, Ustal-1, Ustal-2, RPZ-Dr, RPZ-UN) powinny być sporządzone dla materiałów podstawowych, zużywanych w większych ilościach.

§ 10. Biorąc pod uwagę, że formularze zestawień projektu planu zaopatrzenia materiałowego zawierające dane porównawcze dotyczące rzeczywistego zużycia materiałów w roku 1952, I półroczu 1953 r. oraz przewidywanego zużycia w roku 1953, ustala się następujący zakres obowiązku uzupełnienia posiadanej sprawozdawczości:

1. W stosunku do materiałów wyszczególnionych rzeczowo w projekcie planu zaopatrzenia na rok 1954 (załącznik nr 1), a nie objętych sprawozdawczością GUS (B-10 i B-11) centralne zarządy i jednostki bezpośrednio podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego dostarczą do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia uzupełniające dane statystyczne określające rzeczywiste zużycie tych materiałów w I pół-

roczu 1953 r. oraz stan zapasu na 1 lipca 1953 r. oraz dane określające przewidywane zużycie w r. 1953. Uzupełnianie danych statystycznych dotyczących rzeczywistego zużycia w roku 1952 nie jest wymagane.

2. W stosunku do materiałów występujących grupowo w sprawozdaniach GUS (B-10 i B-11), a wyszczególnianych w projekcie planu według dokładniejszej specyfikacji sortymentowej — wystarcza podanie danych statystycznych w ujęciu grupowym, natomiast uzupełnianie danych sprawozdawczych w dostosowaniu do nowej nomenklatury projektu planu nie jest wymagane. Wyjątek stanowią kable elektroenergetyczne, w stosunku do których obowiązuje podanie uzupełniających danych sprawozdawczych.

3. Przewidywane zużycie materiałów w roku 1953 należy określić na podstawie kwartalnego podziału planu na rok 1953 oraz statystyki wykonania planu w I półroczu 1953 r.

4. Centralne zarządy i inne jednostki wymienione w § 2 ust. 1 przedstawią powyższe dane na formularzu stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego okólnika.

5. Pozostałe centralne zarządy i inne jednostki podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego przedstawią dane, o których mowa wyżej w ust. 1 w odpowiednich rubrykach formularza projektu planu na cele niebudowlane (RPZ-2).

§ 11. 1. Opracowania, o których mowa wyżej w §§ 6—9, powinny być wykonane w zasadzie przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia oraz centralne zarządy i jednostki bezpośrednio podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego.

2. Nie należy zlecać zjednoczeniom (przedsiębiorstwom) obowiązków opracowania pełnego projektu planu zaopatrzenia.

3. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) powinny natomiast opracować i zgłosić do jednostki nadrzędnej wnioski dotyczące przede wszystkim:

1) ustalenia progresywnych norm zużycia materiałów oraz wskaźników norm zapasów materiałowych;
2) projektowanych ilości zużycia materiałów specjalnych, importowanych i innych, których zużycie związane jest ze specyfiką produkcji danego przedsiębiorstwa i dlatego nie może być prawidłowo przeanalizowane, rozpoznane i uzasadnione na szczeblu centralnego zarządu.

4. Szczegółowy zakres danych, których opracowanie należy do zjednoczeń (przedsiębiorstw), ustalą jednostki odpowiedzialne za opracowanie poszczególnych elementów projektu planu (według zasad §§ 5—8).

§ 12. 1. Obowiązek opracowania indywidualnych projektów planu zużycia materiałów na cele wykonawstwa budów kluczowych (instrukcja PKPG z dnia 8.7.1953 r. §§ 20—31) dotyczy budów, których wykaz podany został do wiadomości zainteresowanych wykonawców odrębnym pismem, oraz materiałów według listy stanowiącej załącznik nr 4 do niniejszego okólnika.

2. Podkreśla się obowiązek generalnych wykonawców do pełnej koordynacji opracowania projektu kompleksowego planu zużycia na rok 1954, zaś podwykonawców — do krytycznego opracowania planu zużycia materiałów z zakresu ich specjalności.

3. Kompleksowy projekt planu zużycia materiałów na budowie, sporządzany zgodnie z ust. 1, powinien objąć jedynie zakres robót wykonywanych przez przedsiębiorstwa resortu budownictwa przemysłowego.

§ 13. 1. Projekt planu zużycia materiałów powinien być opracowany przez powołane do tego jednostki (§§ 5—8), przy pełnym uwzględnieniu zadań oszczędności materiałowych w roku 1954.

2. Planowane zadania oszczędności materiałowych powinny dotyczyć przede wszystkim:

1) stosowania materiałów nowych i zastępczych oraz ograniczania dzięki temu zużyciu materiałów drogich i deficytowych;
2) stosowania progresywnych norm zużycia materiałów oraz kontroli zużycia podstawowych materiałów budowlanych zgodnie z okólnikiem nr 81 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 10.10.1952 r.
3) wprowadzenia w życie przedsięwzięć organizacyjno-technicznych powodujących obniżkę rozchodu materiałów, jak na przykład: organizowanie centralnych baz szklarskich, przyspieszania rotacji drewna usługowego itp.

3. Departament Techniki ustali wykaz i zakres stosowania materiałów nowych i zastępczych, które będą mogły być zastosowane w roku 1954, a zadania te zostaną wciągnięte do planu rozwoju techniki na rok 1954.

§ 14. 1. Jednostki, o których mowa w § 6, sporządzą sprawozdanie opisowe dotyczące najważniejszych zagadnień i trudności w zakresie zaopatrzenia oraz przedstawiające zamierzenia co do usprawnienia gospodarki materiałowej, zaopatrzenia i osiągnięcia oszczędności.

2. Zbiorcze sprawozdanie dotyczące całości resortu opracuje Centralny Zarząd Zaopatrzenia w porozumieniu z Departamentem Planowania.

§ 15. 1. Terminy opracowania poszczególnych elementów projektu planu zaopatrzenia materiałowego na rok 1954 według podanych wyżej zasad ustalone są w załączniku nr 5 do niniejszego okólnika.

2. Jednostki zobowiązane do wykonania poszczególnych elementów prac w terminach według załącznika nr 5 ustalą we własnym zakresie terminy pośrednie wykonania poszczególnych odcinków prac przez podległe im jednostki.

§ 16. Centralne zarządy i jednostki bezpośrednio podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego dostarczą opracowania, o których mowa w niniejszym okólniku do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia w następującej ilości egzemplarzy:

1) zestawienia projektu planu (wzory: RPZ-1, RPZ-2, ZIN-1) w 3 egzemplarzach,
2) uzasadnienia planu zużycia — w 4 egzemplarzach,
3) uzupełniające dane sprawozdawcze (§ 10 ust. 4) w 2 egzemplarzach,
4) sprawozdania opisowe — w 2 egzemplarzach.

w/z MINISTRA **Inż. St. Farjaszewski**
Podsekretarz Stanu

Załącznik nr 1 do okólnika nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 roku.

OMÓWIENIE LISTY MATERIAŁÓW

do planowania rzeczowego przy sporządzaniu projektu planu zaopatrzenia materiałowego na rok 1954.

Lista materiałów składa się z dwóch zasadniczych części:

A) materiałów budowlanych i montażowych, materiałów pomocniczych, paliw, narzędzi, odzieży i innych artykułów zużywanych na cele produkcji budowlano-montażowej oraz pomocniczo-usługowej w resorcie budownictwa przemysłowego;
B) materiałów importowych.

Część A, obejmująca 491 pozycji materiałowych, zawiera te spośród materiałów wymienionych w wykazie PKPG nr 29-d,

które zużywane są w resorcie budownictwa przemysłowego w większych ilościach. Dodatkowo ujęto niektóre materiały pominięte w wykazie nr 29-d, jednakże posiadające szczególne znaczenie dla produkcji resortu.

a) Materiały, których potrzeby na rok 1954 planowane będą na szczeblu Centralnego Zarządu Zaopatrzenia na podstawie wskaźników zużycia materiałów na cele produkcji budowlano-montażowej lub na podstawie posiadanych danych statystycznych (załącznik nr 1-a).

b) Materiały, których potrzeby na rok 1954 planowane będą w zasadzie na szczeblu centralnych zarządów i jednostek podległych bezpośrednio Ministrowi Budownictwa Przemysłowego, z tym, że w zakresie typowej produkcji budowlanej obliczenie planu sporządzone zostanie zastępczo przez CZZ (załącznik nr 1-b).

c) Materiały, których potrzeby na rok 1954 planowane będą przez inwestorów, a centralne zarządy i jednostki podległe bezpośrednio Ministrowi Budownictwa Przemysłowego opracują jedynie zestawienia zgłoszeń otrzymanych od inwestorów (załącznik nr 1-c).

d) Narzędzia, odzież i inne artykuły pomocnicze, których potrzeby planowane będą oddolnie oraz zgłaszane przez centralne zarządy i jednostki podległe bezpośrednio Ministrowi Budownictwa Przemysłowego (załącznik nr 1-d).

e) Materiały zużywane w zasadzie wyłącznie w produkcji przemysłowej i pomocniczo-usługowej, których potrzeby ustalone zostaną przez odpowiednie centralne zarządy i jednostki podległe bezpośrednio Ministrowi Budownictwa Przemysłowego (załącznik nr 1-e).

Część A nie zawiera maszyn, urządzeń, aparatów pominiętych w wykazie nr 29-d, jako zaliczanych do wykazu stanowiącego załącznik nr 5 do instrukcji PKPG nr 94 w sprawie nakładów inwestycyjnych.

Część B zawiera przedruk odpowiednich pozycji materiałów importowych według wykazu PKPG nr 29-d, niezależnie od tego czy materiały te są zużywane w jednostkach resortu. Przy planowaniu należy wybrać oczywiście te materiały importowe, które zużywa dana jednostka. Podobnie należy uwzględnić inne materiały, niewymienione nawet w części B, jeśli wiadomo, że są to materiały importowe.

Lista materiałowa omawiana w niniejszym załączniku zostaje rozesłana oddzielnie do zainteresowanych jednostek organizacyjnych.

Załącznik Nr 1a do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

Branża	Numery kolejne pozycji materiałowych według załącznika Nr 1
I	1—4
II	10, 12, 15, 22, 24—25, 29—30, 33, 35
IV	171—184
VI	203—207
XII	211—221
XIII	222—236
XIX	294—295, 299—302, 310—317, 325—335, 338—340
XXII	362—371
XXIII	373—381, 383—390
XXVI	416—417
XXVII	418—423
XXIX	464—466
XXXI	468—476

Załącznik Nr 1b do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

Branża	Numery kolejne pozycji materiałowych według załącznika Nr 1
II	11, 13, 17—21, 23, 26—28, 31/32, 34, 36—49, 51—52, 54—60, 96—102, 105—120
III	125, 127, 132, 155—170
IV	185
V	186—202
VIII	208—210
XIV	237—243
XVI	244, 248—254, 286—289
XIX	296—298, 303—309, 318—324, 336—337, 341—342
XXIII	372, 382
XXX	467
XXXI	477—488

Załącznik Nr 1c do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

Branża	Numery kolejne pozycji materiałowych według załącznika Nr 1
II	6—9, 16, 50, 53, 61—65, 97 (ϕ pow. 300 mm)
XVI	245—247, 255—285
XX	343—360

Załącznik Nr 1d do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

Branża	Numery kolejne pozycji materiałowych według załącznika Nr 1
XVIII	290—293
XXV	391—415
XXVIII	424—463
	491

Załącznik Nr 1e do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

Branża	Numery kolejne pozycji materiałowych według załącznika Nr 1
II	5, 14, 66—95, 103—104
III	121—124, 126, 128—131, 133—154
XXII	361
XXXII	489—490

Załącznik Nr 2 do okólnika Nr 47
Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

LISTA MATERIAŁÓW

w stosunku do których obowiązuje opracowanie uzasadnień planowego zużycia materiałów.

Lp.	Branża i nr poz. wykazu nr 29d	Nazwa materiału	Jednostka miary
1	I	Kruszywo (żwir, pospółka, piasek)	ton
2	II-68	Szyny n/tor gr. kont 7	„
3	73	Kształtowniki A gr. kont 9	„
4	75	„ B „ 10	„
5	79	„ C „ 11	„
6	80	w tym: szyny wąskotorowe	„
7	92	„ i pręty średnie gr. kont 14	„
8	96	„ „ cienkie „ 15	„
9	108	„ „ najcieńsze „ 17	„
10	112	Bednarka „ 18	„
11	116	Walcówka „ 19	„
12	122	Blacha uniwersalna „ 21	„
13	136	„ gruba „ 24	„
14	137	„ „ „ 25	„
15	143	„ cienka „ 28	„
16	144	„ „ „ 29	„
17		Rury wiertnicze „ 35	„
18	160	„ bez szwu „ 36	„
19	166	„ „ „ 37	„
20	168	„ „ „ 38	„
21	176	„ ze szwem „ 41	„
22	179	„ „ „ 43	„
23	208	Blacha ocynkowana „ 54	„
24	209	„ „ „ 55	„
25	317	Rury i kształtki kanalizacyjne	„
26	318	„ „ wodociągowe	„
27	IV-413	Blacha cynkowa	„
28	530	Gwoździe budowlane	„
29	VIII-565	Kotły c. o. żeliwne	m² p. o.
30	566	„ „ stalowe	„
31	567	Grzejniki do c. o.	„
32	XVI-639	Przewody DG, DGa, DS i inne drutowe	km
33	640	„ LG, LGa, ALGa i inne linowe	„
34	644—665	„ oponowe	„
35	XVI-649—650	Antygrony KGao, KGato	„
36	655—658	Kable elektroenerget. do 6 kV	„
37	659	„ „ powyżej 6 kV	„
38	660—662	„ nastawcze i blokowe	„
39	663—669	„ teletechniczne	„
40	XIX-692	Szkło ciągnione	m²
41	693	„ zbrojone	„
42	702	Cegła i prefabrykaty ścienne	t/szt.
43	703	Pustaki ceramiczne	„
44	704	Dachówka ceramiczna	„
45	708—74	Kamionka kanalizacyjna	ton
46	714	Cement	„
47	716	Wapno	„
48	722	Papa smołowcowa	t. m²
49	723	Papa bitumiczna	„
50	724	Płyty dachowe	„
51	739	Tłuczeń — ogółem	ton
52	740	Kliniec — ogółem	„
53	741	Grysy — ogółem	„
54	742	Brukowiec — ogółem	„
55	743	Kostka drogowa	„

Lp.	Branża i nr pozycji wykazu nr 29d	Nazwa materiału	Jednostka miary
56	XX-749	Cegła szamotowa normalna	ton
57	750	Kształtki szamotowe	„
58	756	Cegła krzemionkowa	„
59	757	Kształtki krzemionkowe	„
60	759	Cegła magnezytowa	„
61	760	Kształtki magnezytowe	„
62	XXII-813	Surowiec na stemple budowlane	m³
63	831	Materiały tarte z drewna drzew igl. — ogółem	„
64	834	Podkłady n/torowe	„
65	836	Materiały tarte z drewna drzew liśc. — ogółem	„
66	XXIII-947	Smoła drogowa	ton
67	948	Smoła preparowana	„
68	949	Lepik smołowy	„
69	1032	Minia ołowiana	„
70	XXXI-1527	Asfalt drogowy	„

Centralny Zarząd ....

Załącznik Nr 3 do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

UZUPEŁNIAJĄCE DANE SPRAWOZDAWCZE
do projektu planu na rok 1954

L. p.	L. p. wg załącz. Nr 1	Branża i nr poz. wg wykazu Nr 29b	Nazwa materiału	Jedn. miary	Rzeczywiste zużycie w I półroczu 1953	Przewidywane zużycie w I półroczu 1953	Zapas rzeczywisty na dzień I lipca 1953
1	2	3	4	5	6	7	8

Załącznik Nr 4 do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

LISTA MATERIAŁÓW
które należy wyszczególnić rzeczowo w planach zaopatrzenia budów kluczowych na rok 1954

Lp.	Branża i nr pozycji wykazu nr 29d	Nazwa materiału	Jednostka miary
1	I	Kruszywo (żwir, pospółka, piasek)	ton
2	II-68	Szyny n/tor gr. kont 7	„
3	73	Kształtowniki A gr. kont 9	„
4	75	„ B „ 10	„
5	79	„ C „ 11	„
6	80	„ C szyny w/tor.	„
7	92	„ i pręty średnie gr. kont 14	„
8	96	„ „ cienkie „ 15	„
9	108	„ „ najcieńsze „ 17	„
10	116	Walcówka „ 19	„
11	122	Blacha uniwersalna „ 21	„
12	136	„ gruba „ 24	„
13	137	„ „ „ 25	„
14	143	„ cienka „ 28	„
15	144	„ „ „ 29	„

Lp.	Branża i nr pozycji wykazu nr 29d	Nazwa materiału		Jednostka miary
16	159	Rury wiertnicze	gr. kont 35	ton
17	160	„ bez szwu	„ 36	„
18	166	„ „	„ 38	„
19	168	„ „	„ 39	„
20	176	„ ze szwem	„ 41	„
21	179	„ „	„ 43	„
22	208	Blacha ocynkowana	„ 54	„
23	209	„ „	„ 55	„
24	317	Rury i kształtki kanalizacyjne		„
25	318	„ „ wodociągowe		„
26	III-413	Blacha cynkowa		„
27	374	Ołów		kg
28	VIII-563	Kotły c. o. żeliwne		m^2 p. o.
29	VIII-566	„ „ stalowe		„
30	VIII-567	Grzejniki do c. o.		„
31	XVI-639	Przewody DG, DGa, DS i inne drutowe		km
32	XVI-640	„ LG, LGa, ALGa i inne linowe		„
33	XVI-644	„ oponowe OM		„
34	XVI-645	„ „ OW		„
35	XVI-649	„ kabelkowe KGao		„
36	XVI-650	„ „ KGato		„
37	XVI-655—658	Kable elektroenerget. do 6 kV		„
38		w tym:		
a)	655	do 10 mm^2		„
b)	656	16— 35 mm^2		„
c)	657	50—130 „		„
d)	658	pow. 120 „		„
39	XVI-659	Kable elektroenerg. pow. 6 kV		„
40	XVI-660—662	Kable nastawne i blokowe		km/km żył.
		w tym:		
a)	660	w papierze		„
b)	661	w gumie		„
c)	662	w igielicie		„
41	XVI-663—669	Kable teletechniczne		„
		w tym:		
a)	663	w ołowiu TKI		„
b)	666	w igielicie TKV		„
c)	667	miejskie TKM, TK		„
d)	668	stacyjne TKS, TKW, TKZ		„
42	XIX-702	Cegła i prefabrykaty ścienne		tys. szt.
43	XIX-703	Pustaki ceramiczne		„
44	XIX-708—711	Kamionka kanalizacyjna		ton
		w tym:		
a)	709	Rury i kształtki ∅ 250 mm		„
b)	710	„ „ powyżej 250 mm do 500 mm		„
c)	711	„ „ „ 600 mm		„
45	XIX-714	Cement — ogółem		„
a)	715	w tym „350“		„
46	XIX-716	Wapno palone w bryłach		„
47	XIX-717	Wapno hydratyzowane		„
48	XX-749	Cegła szamotowa, normalna		„
49	XX-750	Kształtki szamotowe		„
50	XX-756	Cegła krzemionkowa		„
51	XX-757	Kształtki kamionkowe		„
52	XX-759	Cegła magnezytowa		„
53	XX-760	Kształtki magnezytowe		„
54	XXII-813	Surowce na stemple budowlane		m^3
55	XXII-831	Materiały tarte iglaste — ogółem		„
56	XXII-834	w tym podkłady n/tor		„

Uwaga: Dla celów uzasadnień wg wzoru ZWB-2 obowiązuje szczegółowość wg kolejnych pozycji w rubr. 1.

Załącznik Nr 5 do okólnika Nr 47 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 sierpnia 1953 r.

TERMINARZ

opracowania projektu planu zaopatrzenia materiałowego na r. 1954

Lp.	wyszczególnienie zadania	§§ okólnika	termin wykonania
1	Centralne zarządy i jednostki bezpośrednio podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego przedstawią do C.Z.Z.:		
	a — wnioski o zatwierdzenie wskaźników norm zapasów	§ 5 ust. 2 pkt 4	15.8.1953
	b — zestawienia wartości zapotrzebowań maszyn i urządzeń ze środków obrotowych	§ 5 ust. 2 pkt 2	15.9.1953
	c — zestawienia zapotrzebowań inwestorów na materiały specjalne	§ 5 ust. 2 pkt 1	15.9.1953
	d — projekty planów zaopatrzenia w odzież	§ 5 ust. 2 pkt 3	15.9.1953
	e — zestawienia ZIN-1 w zakresie materiałów importowanych	§ 5 ust: 2 pkt 5	20.9.1953
	f — uzupełniające dane sprawozdawcze w zakresie zużycia za I półrocze 1953, stanu zapasów na 1 lipca 1953 oraz dane dot. przewidywanego zużycia w roku 1953	§ 10 ust. 4	10.9.1953
2	Centralne Zarządy ogólno-budowlane przedstawią do CZZ projekt planu zaopatrzenia wraz z uzasadnieniami — w zakresie produkcji pomocniczo-usługowej (niebudowlanej)	§ 5 ust. 3	10.9.1953
3.	Centralne Zarządy specjalizowane przedstawią do CZZ projekt planu zaopatrzenia wraz z uzasadnieniami:		
	a — w zakresie produkcji niebudowlanej	§ 5 ust. 4 pkt 1	10.9.1953
	b — w zakresie produkcji bud.-montażowej	§ 5 ust. 4 pkt 2	15.9.1953
4	Centralne Zarządy niebudowlane przedstawią do CZZ projekt planu zaopatrzenia wraz z uzasadnieniem (dla C. Zakł. Beton. i Żelbet. obowiązuje termin złożenia projektu oraz planu 25 sierpnia 1953)	§ 5 ust. 5 § 6 ust. 3	10.9.1953
5	Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) przedstawią do CZZ projekty kompleksowych planów zużycia materiałów dla budów kluczowych	§ 12	20.9.1953
6	Departament Planowania przekaże do CZZ zestawienia zadań produkcyjnych wg wzoru ZCM-4 (instrukcja z dnia 8.7.1953)	§ 8	15.9.1953
7	Jednostki opracowujące wycinki planów przekażą do CZZ sprawozdania opisowe	§ 14	20.9.1953
8	Departament Planowania, Centralny Zarząd Zaopatrzenia, Departament Finansowy opracują wartościowe zestawienie projektu planu	§ 6	25.9.1953
9	Centralny Zarząd Zaopatrzenia przekaże Departamentowi Planowania zbiorczy projekt planu zaopatrzenia wraz z sprawozdaniem opisowym	§ 5 i 14	29.9.1953

89.

OKÓLNIK Nr 50 MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 20 lipca 1953 r.

w sprawie ustalenia terminów zakończenia remontów ciężkiego sprzętu w Zakładach Remontu Sprzętu, podległych C. Z. Mechanizacji.

Celem ostatecznego zlikwidowania rozbieżności interpretacyjnych pomiędzy Zakładami Remontu Sprzętu, a zleceniodawcami remontów, odnośnie terminów zakończenia remontów w uzupełnieniu przepisów Instrukcji remontu maszyn budowlanych, stanowiącej załącznik do Pisma okólnego Nr 44 Departamentu Głównego Mechanika z dnia 26 października 1951 r. L. dz. DGM/S-2/5155/51, ustala się, co następuje:

§ 1. Jako termin zakończenia remontu ciężkiego sprzętu należy uważać datę sporządzenia protokółu odbioru technicznego wyremontowanego sprzętu.

§ 2. 1. Protokół odbioru technicznego po remoncie (wykonany na zasadach, określonych normą Centralnego Zarządu Mechanizacji NW-MR-201, stanowiącą załącznik Nr 1 do Okólnika Nr 18 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 31 lipca 1952 r.), sporządza komórka Kontroli Technicznej (KT) zakładu remontowego z udziałem przedstawiciela zleceniodawcy.

2. Protokół może być sporządzony jedynie po usunięciu wszelkich usterek i zaopatrzeniu sprzętu w pełne techniczne wyposażenie, umożliwiające skierowanie go do eksploatacji.

§ 3. Zakłady remontowe obowiązane są zawiadamiać zleceniodawców remontów co najmniej na 7 dni przed oznaczonym terminem odbioru sprzętu po remoncie, przyczem zawiadomienia te powinny zawierać klauzulę, że w razie nieprzybycia przedstawiciela zleceniodawcy w podanym terminie, Zakład Remontowy ma prawo dokonać odbioru we własnym zakresie. Odbiór taki uważany będzie za ostateczny.

§ 4. W przypadku nieprzybycia przedstawiciela zleceniodawcy w oznaczonym terminie, komórka KT Zakładu Remontowego dokona następnego dnia po tym terminie, odbioru sprzętu i sporządzi protokół, zaznaczając brak przedstawiciela zleceniodawcy i zamieszczając w protokóle datę i numer zawiadomienia.

§ 5. Sporządzenie protokółu, o którym mowa w § 4, bez udziału przedstawiciela zleceniodawcy nie zwalnia Zakładu Remontowego od obowiązku usunięcia usterek zauważonych przez zleceniodawcę po przyjęciu sprzętu.

§ 6. Osoby winne sporządzenia protokółu odbioru technicznego sprzętu po remoncie, pomimo istnienia usterek, które stwierdził zleceniodawca po przyjęciu sprzętu, zostaną pociągnięci do odpowiedzialności służbowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 7. Wszelkie dodatkowe prace, nie ujęte w zleceniu remontowym, zlecone przez zleceniodawcę po otrzymaniu zawiadomienia o odbiorze sprzętu po remoncie wymagają nowego zlecenia warsztatowego i nie mogą stanowić przyczyny odmowy podpisania protokółu odbioru technicznego przez zleceniodawcę.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. F. Topolski

90.

OKÓLNIK Nr 51 MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 30 lipca 1953 r.

w sprawie cennika na kruszywo budowlane.

Z dniem 1 stycznia 1954 r. wprowadza się w zakładach produkcji pomocniczej budownictwa przemysłowego Cennik Nr 3 na kruszywo budowlane.

GENERALNY DYREKTOR

Inż. J. Sitowski

Załącznik do okólnika Nr 51 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 30 lipca 1953 r.

CENNIK Nr 3
na kruszywo budowlane,

obowiązujący zakłady produkcji pomocniczej budownictwa przemysłowego, ważny od dnia 1 stycznia 1954 roku.

Uziarnienie czystego piasku mieści się w granicach 0,00—2,00 mm.
Uziarnienie czystego żwiru mieści się w granicach 2—50 mm.

L. p.	Nazwa asortymentu	Określenie asortymentu	Cena zbytu zł/tonę franco wagon st. odb.
1	2	3	4
1.	Żwir normowany	Żwir normowany jest to żwir, w którym zawartość piasku wynosi 0—10%, zawartość ziaren słabych i zwietrzałych 0—10%, zawartość ziaren iglastych i płaskich 0—40% .	żwir odsiewany i płukany 38.— żwir odsiewany 33.—
2.	Pospółka normowana	Pospółka normowana jest to żwir, w którym zawartość piasku wynosi 10—50%, zawartość ziaren słabych i zwietrzałych 0—15%, zawartość ziaren iglastych i płaskich 0—40%.	27.—
3.	Pospółka piaskowa	Pospółka piaskowa jest to żwir, w którym zawartość piasku wynosi 50—70%, zawartość ziaren słabych i zwietrzałych 0 — 20%, zawartość ziaren iglastych i płaskich 0—40%.	20.—
4.	Piasek żwirowy	Piasek żwirowy jest to piasek, w którym zawartość żwiru wynosi 30—10%.	15.—
5.	Piasek normowany	Piasek normowany jest to piasek, w którym zawartość żwiru wynosi 0—10%.	15.—

Wszystkie rodzaje kruszywa, wymienione w punktach 1 do 5, o ile mają być zastosowane przy robotach budowlanych, nie mogą zawierać powyżej 3% pyłów mineralnych o średnicy do 0,05 mm, ciał obcych takich jak większe kamienie, gruz ceglany, muszle itp. powyżej 2%, ziaren kruszywa z warstewką gliny lub iłu — ilościowo powyżej 5%. Niedopuszczalne jest występowanie zbitych grudek gliny lub iłu, związków siarki (np. gips) oraz domieszek organicznych (węgiel, torf, części humusowe, resztki roślinne lub zwierzęce).

Przyjęta klasyfikacja kruszywa opiera się na Normach Polskich NP/B-196, NP/B-352, NP/B-363 oraz na zarządzeniu Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 31 lipca 1950 roku w sprawie stosowania kruszywa do robót betonowych.

91.

OKÓLNIK Nr 53
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 14 sierpnia 1953 r.

w sprawie powołania i zakresu działania społecznych komisji do walki z niedbalstwem i brakiem fachowości przy obsłudze i eksploatacji sprzętu budowlanego.

W celu przyśpieszenia uporządkowania gospodarki sprzętem budowlanym, wzmożenia walki z awariami sprzętu i nadmiernym jego zużyciem oraz w celu przestrzegania wykonywania remontów planowo - zapobiegawczych zgodnie z instrukcjami, polecam, co następuje:

§ 1. Z dniem 10 września 1953 r. należy powołać na wszystkich budowach prowadzonych przez zjednoczenia (przedsiębiorstwa) budownictwa przemysłowego — komisje społeczne do walki z niedbalstwem i brakiem fachowości przy obsłudze i eksploatacji sprzętu budowlanego — zwane w dalszym ciągu „komisjami".

§ 2. 1. Komisje powołuje dyrektor zjednoczenia (przedsiębiorstwa) na wniosek kierownika budowy, zwanego dalej kierownikiem „zakładu pracy" uzgodniony z radą zakładową i podstawową organizacją partyjną Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

2. W skład komisji wchodzą:

1) przedstawiciel Podstawowej Organizacji Partyjnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,
2) przedstawiciel związku zawodowego,
3) przedstawiciel zakładu pracy.

3. Skład komisji może być zmieniony w trybie przewidzianym w ustępie 1-ym niniejszego paragrafu:

1) po ukończeniu półrocznej działalności,
2) w innych uzasadnionych przypadkach.

4. Dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw) zaopatrzą poszczególnych członków komisji w odpowiednie zaświadczenia.

§ 3. Zadaniem komisji jest systematyczne zwalczanie wszelkich uchybień ujawnionych przy obsłudze i eksploatacji sprzętu budowlanego wywołanych niestosowaniem obowiązujących przepisów i instrukcji oraz badanie przyczyn występujących awarii.

§ 4. W celu wykonania zadań o których mowa w § 3, komisja lub poszczególni jej członkowie obowiązani są:

1) przeprowadzać akcję uświadamiającą wśród pracowników obsługujących sprzęt budowlany, zmierzającą do wyrobienia wśród nich poszanowanie dobra społecznego,
2) interesować się stanem technicznym sprzętu budowlanego, warunkami w jakich odbywa się praca tego sprzętu oraz jego konserwacja,
3) zwracać uwagę zainteresowanym pracownikom na nieodpowiednie obchodzenie się ze sprzętem,
4) kontrolować czy obsługujący sprzęt maszyniści i ich pomocnicy posiadają odpowiednie uprawnienia zgodne z ich kwalifikacjami,
5) ujawniać fakty niedbalstwa i stwierdzać brak fachowości przy obsłudze sprzętu,
6) ustalać przyczyny powstających awarii,
7) zwracać uwagę kierownikowi zakładu pracy na zauważone uchybienia i proponować środki zaradcze,
8) współpracować z organami inspekcji budownictwa przemysłowego w czasie przeprowadzanych przez nich inspekcji,
9) informować bieżąco kierownika zakładu pracy, Podstawową Organizację Partyjną Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej i radę zakładową o wynikach swojej działalności,
10) składać sprawozdania ze swojej działalności:
    a) ogółowi pracowników na naradach produkcyjnych,
    b) dyrektorowi zjednoczenia (przedsiębiorstwa) raz na kwartał.

§ 5. W przypadku ujawnienia przez komisję lub członków komisji faktów niedbalstwa i wadliwej eksploatacji sprzętu spisać protokół w dwóch egzemplarzach zawierający następujące dane:

1) czas i miejsce powstania lub ujawnienia niedbalstwa, wadliwej eksploatacji, uszkodzenia lub awarii,
2) rodzaj, wielkość i ewentualnie przybliżoną wartość strat jakie powstały,
3) okoliczności towarzyszące stwierdzeniu lub powstaniu straty,
4) imiona, nazwiska i stanowiska osób odpowiedzialnych za spowodowanie strat,
5) imiona, nazwiska, podpisy członków komisji i osoby sporządzającej protokół oraz datę sporządzenia protokółu.

§ 6. 1. Kierownik zakładu pracy obowiązany jest nie później niż w ciągu dwóch dni od daty otrzymania protokółu, o którym mowa w § 5:

1) przeanalizować protokóły, wnioski komisji i wystąpić drogą służbową z wnioskiem do dyrektora zjednoczenia (przedsiębiorstwa) o ukaranie winnych,
2) złożyć w drodze służbowej odpowiedni meldunek do dyrektora zjednoczenia z odpisem do Departamentu Głównego Mechanika.

2. Jeżeli kierownik zakładu pracy nie załatwi sprawy merytorycznie w przepisanym terminie lub nie podejmie działania w kierunku wykonania zadań wymienionych z ust. 1, pkt. 1, komisja obowiązana jest skierować sprawę bezpośrednio do dyrektora zjednoczenia (przedsiębiorstwa).

§ 7. Dyrektor zjednoczenia (przedsiębiorstwa) obowiązany jest:

1) roztoczyć opiekę nad działalnością komisji i interesować się wynikami jej pracy,
2) wyznaczyć w zjednoczeniu (przedsiębiorstwie) pracownika z wydziału głównego mechanika obowiązanego do rozpatrywania wniosków i spraw o których mowa w § 4,
3) podejmować właściwe starania zmierzające do zapewnienia warunków dla bezawaryjnej pracy sprzętu budowlanego.

§ 8. Organa inspekcji budownictwa przemysłowego wszystkich szczebli organizacyjnych obowiązane są ściśle współpracować z komisjami przy wykonywaniu swoich zadań.

§ 9. Jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego wszystkich szczebli obowiązane są omawiać na naradach produkcyjnych (roboczych) sprawy konserwacji i eksploatacji sprzętu budowlanego.

§ 10. 1. Zgłoszone w czasie narad wnioski mające na celu usprawnienie gospodarki sprzętem oraz fakty ewentualnego niedbalstwa powinny być uwidocznione w protokółach narad.

2. Na podstawie protokółów, o których mowa w ust. 1:

1) dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw) oraz kierownicy zarządów budowlano - montażowych z budów obowiązani są przedsięwziąć starania zmierzające do:
   a) wprowadzenia w życie zgłoszonych na naradach usprawnień, które zostały uznane za słuszne,
   b) usunięcia stwierdzonego niedbalstwa i zapobieżenia powtarzania się ich na przyszłość.

§ 11. Na podstawie stwierdzonych faktów niedbalstwa lub szkodnictwa, dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw) obowiązani są wyciągać w stosunku do winnych odpowiednie konsekwencje.

§ 12. Dyrektorzy centralnych zarządów obowiązani są bieżąco kontrolować wykonywanie postanowień niniejszego okólnika.

§ 13. Postanowienia niniejszego okólnika nie zwalniają jednostek budownictwa przemysłowego od obowiązku prawidłowego gospodarowania sprzętem budowlanym na podstawie obowiązujących przepisów.

§ 14. Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

DYREKTOR GENERALNY

Inż. F. Topolski

92.

PISMO OKÓLNE Nr 12
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
GABINET MINISTRA

z dnia 30 lipca 1953 r.

w sprawie zabezpieczenia drzewostanu na placach budów, terenach składowania oraz drogach dojazdowych do placów budów.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 25, poz. 180) nakłada powszechny obowiązek zachowania istniejącego drzewostanu w kraju. Obowiązek powyższy dotyczy również jednostek budownictwa przemysłowego, przeprowadzających roboty często w terenach zalesionych lub zakrzewionych.

Według posiadanych informacji zarówno kierownicy budów, jak i podległy im personel nie przywiązują dostatecznej uwagi do powyższej sprawy, skutkiem czego niejednokrotnie zdarzają się wypadki niepotrzebnego niszczenia drzew i krzewów na placach budów.

Biorąc pod uwagę szczególne znaczenie zieleni dla zdrowotności mieszkańców wielkich skupisk ludności, a zwłaszcza ośrodków przemysłowych — z reguły ubogich w tereny zadrzewione — należy dołożyć wszelkich starań w kierunku ochrony drzew i krzewów przed niepotrzebnym ich niszczeniem.

W związku z powyższym:

a) Biura projektowe spowodują, by w dokumentacji inwentaryzacyjnej terenów pod zabudowę, dostarczonej biurom projektowym przez inwestora, była oznaczona zieleń, zwłaszcza wysokopienna,
b) Biura projektowe budownictwa przemysłowego oraz oddziały (biura) projektowania organizacji budów (robót) obowiązane są przy projektowaniu zabudowy i dróg dojazdowych uwzględniać w miarę możności istniejący w terenie drzewostan, a w szczególności drzewa stare lub rzadkie,
c) Kierownicy budów obowiązani są przedsięwziąć wszelkie możliwe środki, zmierzające do zaoszczędzenia istniejącej zieleni, a zwłaszcza drzew, na terenach objętych budową (place budów, magazyny, drogi dojazdowe, tory kolejowe), a wypadki wycinania zadrzewienia ograniczyć do istotnych potrzeb.

Pismo niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

DYREKTOR GABINETU

Mgr Z. Jamrógiewicz

93.

PISMO OKÓLNE Nr 13
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
GABINET MINISTRA

z dnia 31 lipca 1953 r.

w sprawie wstępnego zewidencjonowania aktów normatywnych.

1. W celu ułatwienia stosowania aktów normatywnych wydanych w Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego w czasie od dnia 1 stycznia 1951 r. do dnia 31 maja 1953 r. Gabinet Ministra podaje do wiadomości załączony spis wydanych w tym czasie aktów normatywnych publikowanych lub podanych do ogólnej wiadomości, które na dzień 31 maja 1953 r. w pełni zachowały swą aktualność.

2. Spis nie obejmuje aktów normatywnych uchylonych oraz takich, które z różnych powodów straciły na aktualności.

DYREKTOR GABINETU

Mgr Z. Jamrógiewicz

Załącznik do pisma okólnego Nr 13
Gabinetu Ministra z dnia 31 lipca
1953 roku.

SPIS AKTÓW NORMATYWNYCH

wydanych od 1 stycznia 1951 r. do 31 maja 1953 r., które zachowały aktualność na dzień 31 maja 1953 r.

L. p.	T Y T U Ł	Nr
1	2	3
	I. ZARZĄDZENIA MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO	
	Rok 1951.	
	w sprawie:	
1	wydawania decyzji o umorzeniu nieściągalnych wierzytelności zjednoczeń i przedsiębiorstw podległych M.B.Przem.	9
2	wprowadzenia sprawozdawczości dekadowej w zakresie wykonania planu produkcji zatrudnienia,	10
3	wprowadzenia instrukcji technicznej o stosowaniu stali żebrowanej OW 50	13
4	wprowadzenia w życie tymczasowych zasad współpracy między jednostkami organizacyj służby zaopatrzenia	14
5	trybu określania wskaźników wykonania planu produkcji i wypłaty miesięcznej premii	18
6	wprowadzenia jednolitej metody pracy jednostek produkcyjnych w zakresie wykonania planu rzeczowego	19
7	organizacji i zasad tworzenia zjednoczeń i przedsiębiorstw budowlano - montażowych oraz zarządów budowlanych, odcinków budowlanych i odcinków bud. mont.	21
8	opiniowania projektów budynków i budowli inżynieryjnych dla celów przemysłowych przez Centralne Biuro Studiów i Projektów bud. przem.	22
9	oszczędności paliw i smarów w gospodarce samochodowej M.B.Przem. i podległych mu jednostkach organizacyjnych	23
10	organizacji służby prasowej	26
11	przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania listów ludności oraz krytyki prasowej dotyczącej działalności resortu budownictwa przemysłowego	32
12	powołania KOPI na szczeblu inwestorów: centralnego i naczelnego resortu budownictwa przemysłowego	39
13	zatrudniania inwalidów w budownictwie	40
14	obniżenia cen kosztorysowych	41
15	zaszeregowania pracowników umysłowych w resorcie budownictwa przemysłowego	43
16	pracy i zakresu działania wydziałów kadr w centralnych zarządach, instytutach naukowych, zjednoczeniach, przedsiębiorstwach, zarządach budowlanych, oraz grupach robót	45
17	okresowych sprawozdań z wykonania Narodowych Planów Gospodarczych	46
18	uproszczonych cenników kosztorysowych na niektóre roboty budowlano - montażowe	48
19	zabezpieczenia tajemnicy państwowej i służbowej	49
20	rozliczeń z tytułu dodatkowych kosztów związanych z budownictwem przemysłowym	50
21	premiowania pracowników zatrudnionych przy pracach sezonowych w resorcie budownictwa przemysłowego	63
22	ubezpieczeń rzeczowych w podległych M.B.Przem. jednostkach działających na zasadach rozrachunku gospodarczego	65
23	powołania Branżowych Komisji Norm Pracy przy M.B.Przem.	66
24	stosowania wzorów preliminarza kosztów przy zawieraniu umów o sporządzaniu dokumentacji technicznej dla inwestycji	68

1	2	3
	Rok 1952.	
	w sprawie:	
230	zasad pracy radców prawnych w budownictwie przemysłowym	2
231	zmniejszenia przestoju wagonów kolejowych przy przeładunkach	4
232	rachunkowości budżetowej w 1952 r.	6
233	wyjazdów samochodami osobowymi poza granice m. st. Warszawy	8
234	usprawnienia obsługi budżetowej i utrzymania dyscypliny finansowej przy wykonywaniu budżetu	9
235	jakości wykonawstwa budowlanego	10
236	wykonywania niektórych postanowień uchwały Nr 679 Prezydium Rządu z dnia 26 września 1951 r. w sprawie werbunku niewykwalifikowanej siły roboczej	11
237	zasad, zakresu i trybu przeprowadzania inspekcji działalności służby zaopatrzenia w jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego	12
238	przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania zażaleń i listów ludności oraz krytyki prasowej, dot. działalności resortu budownictwa przemysłowego	14
239	obowiązku prenumeraty miesięcznika p. n. „Budownictwo Przemysłowe"	15
240	katalogowania kalkulacji kosztorysowej	16
241	zasad prowadzenia księgowości w jednostkach wielozakładowych	19
242	zmieniający instrukcję w sprawie trybu postępowania przy zawieraniu umów o najem lokali oraz umów o dzierżawę nieruchomości	21
243	planowania kosztów, wynikających z zatrudnienia robotników zamiejscowych	22
244	przedstawiania wniosków do państwowych nagród w dziedzinie postępu technicznego	29
245	składnic akt oraz akcji wydzielania starych akt	30
246	właściwej gospodarki gazami technicznymi i karbidem	31
247	obowiązku przestrzegania zasad racjonalnej gospodarki remontowo - sprzętowej	32
248	stref płac w budownictwie	33
249	uzupełnienia zakresu czynności inspektorów technicznych centralnych zarządów, zjednoczeń (przedsiębiorstw), zarządów budowlano - montażowych obowiązkiem kontroli przebiegu szkolenia wewnątrzzakładowego	34
250	oszczędnej gospodarki metalami żelaznymi i ich stopami	36
251	zatrudniania absolwentów przydzielonych do jednostek budownictwa przemysłowego	39
252	finansowania wydatków na propagandę zadań produkcyjnych przedsiębiorstw oraz metod pracy i osiągnięć przodowników i racjonalizatorów produkcji w budownictwie przemysłowym	40
253	trybu likwidacji placów budów, dla których nie zawarto umów na r. 1952	42
254	wykonania orzeczeń sądowych przez urzędy, instytucje oraz jednostki gospodarki uspołecznionej podległe M.B.Przem.	43
255	rozpatrywania sporów wynikłych przy zawieraniu umów o roboty budowlano - montażowe w 1952 r.	46
256	wzmożenia bezpieczeństwa ruchu w transporcie samochodowym	47
257	zwalczania przejawów biurokracji w jednostkach organizacyjnych M.B.Przem.	49
258	gospodarki makulaturą	50
259	zwiększenia wykorzystania taboru kolejowego PKP przez jednostki organizacyjne resortu budownictwa przemysłowego	52
260	aprobat podróży służbowej i wezwań pracowników terenowych	53
261	zasad organizacji i prowadzenia analitycznej księgowości inwestycyjnej w jednostkach budownictwa przemysłowego	58
262	odpowiedzialności dyrektorów i głównych mechaników zjednoczeń za właściwą eksploatację i konserwację sprzętu	59
263	zatrudniania oraz wynagradzania junaków w jednostkach budownictwa przem.	61

III. OKÓLNIKI MINISTERSTWA

Rok 1952.

94.

PISMO OKÓLNE Nr 14
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
GABINET MINISTRA

Znak: GM I

z dnia 31 lipca 1953 roku

w sprawie ograniczenia ilości i czasu trwania międzymiastowych rozmów telefonicznych.

W związku ze stwierdzonym nadmiernym korzystaniem z międzymiastowych rozmów telefonicznych przez jednostki organizacyjne Ministerstwa oraz jednostki terenowe — w oparciu o zarządzenie Nr 44 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 marca 1953 r. w sprawie ograniczenia ilości i czasu trwania międzymiastowych rozmów telefonicznych i na podstawie decyzji Obywatela Ministra ustalam, co następuje:

§ 1. Międzymiastowe rozmowy telefoniczne należy ograniczyć do przypadków istotnie uzasadnionych.

Kierownicy jednostek organizacyjnych budownictwa przemysłowego obowiązani są organizować pracę we właściwy sposób i nie odkładać załatwiania spraw do ostatniej chwili, by nie powodować konieczności ich załatwiania drogą telekomunikacyjną.

§ 2. W przypadku konieczności załatwiania sprawy drogą telefoniczną należy przygotować ją starannie i dokładnie, celem uniknięcia przedłużenia rozmowy telefonicznej i wykluczenia wszelkich dodatkowych wyjaśnień.

§ 3. Przeprowadzanie międzymiastowych rozmów telefonicznych w godz. 8 — 15 należy ograniczyć do przypadków

szczególnie ważnych i pilnych. Mniej pilne rozmowy telefoniczne, meldunki oraz sprawozdania należy nadawać wyłącznie po godz. 15, gdyż w tych godzinach jest mniejsze nasilenie zamówień na rozmowy międzymiastowe.

Rozmowy przeprowadzane w godz. 17 — 20 korzystają z opłaty ulgowej (40% zniżki).

§ 4. Zezwolenia na przeprowadzanie międzymiastowej rozmowy telefonicznej udziela każdorazowo:

a) w zarządzie centralnym Ministerstwa — dyrektor departamentu, względnie upoważniona przez niego osoba,
b) w centralnych zarządach i równorzędnych jednostkach organizacyjnych — dyrektor lub jego zastępca,
c) w pozostałych jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego — dyrektor lub jego zastępca.

§ 5. Rozmowa międzymiastowa „zwykła" nie powinna być prowadzona dłużej niż 10 minut.

Osoba zezwalająca na przeprowadzenie międzymiastowej rozmowy telefonicznej obowiązana jest sprawdzić czas jej trwania i w przypadku przekroczenia górnej granicy — żądać wyjaśnień od przeprowadzającego rozmowę telefoniczną.

§ 6. Zamawianie międzymiastowych rozmów błyskawicznych może być dokonywane tylko w wyjątkowych ważnych i pilnych przypadkach. Za rozmowy błyskawiczne pobierana jest 10-krotnie wyższa stawka opłat.

§ 7. Zezwolenia na przeprowadzanie międzymiastowych rozmów błyskawicznych udziela każdorazowo wyłącznie:

a) w zarządzie centralnym Ministerstwa — Dyrektor Generalny mający bezpośredni nadzór nad Departamentem Budżetowo-Gospodarczym,
b) w centralnych zarządach i jednostkach równorzędnych — dyrektor lub jego zastępca,
c) w innych jednostkach organizacyjnych budownictwa przemysłowego — dyrektor lub kierownik danej jednostki, względnie jego zastępca.

§ 8. Jeżeli konieczność przeprowadzenia rozmowy telefonicznej powstała z winy zjednoczenia (przedsiębiorstwa), jak np. wskutek niedotrzymania terminu, konieczności sprostowania oczywistych błędów, Departament Budżetowo-Gospodarczy obciąży zjednoczenie (przedsiębiorstwo) kosztami rozmowy.

Departamenty obowiązane są bezzwłocznie zawiadomić o każdym takim przypadku Departament Budżetowo-Gospodarczy podając zjednoczenie, z którym rozmowa była przeprowadzona, datę godzinę i czas trwania rozmowy oraz krótkie wskazania na czym polegała wina zjednoczenia (przedsiębiorstwa).

§ 9. Pismo okólne wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR GABINETU

Mgr Z. Jamrógiewicz

95.

PISMO OKÓLNE Nr 4.

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO PEŁNOMOCNIK MINISTRA DLA UPOWSZECHNIENIA NOWYCH METOD PRACY

z dnia 1 sierpnia 1953 roku

w sprawie należytego wykorzystania maszyn tynkarskich.

W związku z pismem Urzędu Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1953 r. Nr L. dz. 2130/53 dotyczącym realizacji założeń planu postępu technicznego na odcinku wykorzystania robót tynkarskich w resorcie Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego stwierdzam, że mimo wydanych zarządzeń i licznych instruktaży przeprowadzonych na wielu budowach przez pracowników Biura Pełnomocnika Ministra do Upowszechnienia Nowych Metod Pracy odnośnie stosowania maszyn tynkarskich w naszym budownictwie, mających na celu wykonanie w 1953 r. 60% ogólnej ilości tynków sposobem mechanicznym — w II kwartale 1953 r. prace te nie dały jeszcze spodziewanych wyników.

Nie wykonanie zaprojektowanego wskaźnika nastąpiło na skutek:

a) braku właściwej konserwacji maszyn,
b) braku troski o ciągłe przygotowanie frontu pracy,
c) braku właściwego zainteresowania się mechanicznym tynkowaniem ze strony kierowników robót, dyrektorów zjednoczeń i centralnych zarządów.

Biorąc pod uwagę, że wiele budów, a nawet niektóre zjednoczenia uzyskały w II kwartale 1953 r. wskaźnik wykonania tynków sposobem mechanicznym bardzo zbliżony do zaplanowanego przez Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego, należy stwierdzić, że zaprojektowany wskaźnik jest realny i możliwy do osiągnięcia w skali całego resortu po usunięciu wspomnianych wyżej niedociągnięć.

Na podkreślenie zasługują dobre wyniki osiągnięte przez Zjednoczenie Budowy Huty im. B. Bieruta w Częstochowie oraz Bydgoskie i Poznańskie P.Z.B., jak również zobowiązania Bydgoskiego i Poznańskiego PZB dotyczące wykonania w III i IV kwartale 1953 r. — 65% ogólnej ilości tynków sposobem mechanicznym.

Podając powyższe do wiadomości, Biuro Pełnomocnika Ministra zwraca uwagę na konieczność opracowania harmonogramów robót tynkarskich w skali każdego zjednoczenia, celem wyeliminowania bezproduktywnych przestoi maszyn tynkarskich i przestrzegania zaleceń zawartych w punkcie 8 — 11 pisma okólnego Nr 3 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dn. 6 czerwca 1953 r., ogłoszonego w Biuletynie Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 10 (32) z dnia 20 czerwca 1953 r.

Jednocześnie Biuro Pełnomocnika Ministra przypomina, że sprawozdania z pracy każdej maszyny tynkarskiej należy przesyłać w terminie do 15-go każdego miesiąca według wzoru przesłanego do wszystkich centralnych zarządów i zjednoczeń przy piśmie z dn. 2.IV.53 r. L.dz. PM/901/53.

PEŁNOMOCNIK MINISTRA

M. Krajewski

96.

PISMO OKÓLNE Nr 11

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO DEPARTAMENT PLANOWANIA

z dnia 3 sierpnia 1953 r.

w sprawie dyscypliny w zakresie działalności inwestycyjnej.

Z uwagi na stwierdzone przypadki łamania przez podległe jednostki dyscypliny inwestycyjnej polegające między innymi na tym, że przedsiębiorstwa podejmują względnie kontynuują roboty, na które inwestorzy nie posiadają zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznanych limitów, Departament Planowania:

1. Przypomina o konieczności przestrzegania:

1) uchwały Rady Ministrów Nr 27 z dnia 24 stycznia 1951 r. w sprawie dyscypliny w zakresie działalności inwestycyjnej objętej planami inwestycyjnymi począwszy od planu inwestycyjnego na rok 1951 (Monitor Polski Nr A-8, poz. 124),
2) uchwały Rady Ministrów Nr 247/53 z dnia 4 kwietnia 1953 r. w sprawie warunków dokonywania zmian w planie inwestycyjnym i w planie budownictwa na rok 1953 (Monitor Polski nr A-37, poz. 462),
3) zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego Nr 88 z dnia 12 czerwca 1951 r. w sprawie dyscypliny

w zakresie działalności inwestycyjnej, (Biuletyn M. B. Przem. nr 1, poz. 32),

4) okólnika Nr 30 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 5 maja 1953 r. w sprawie trybu dokonywania zmian w programie produkcji w 1953 r.

2. Zwraca uwagę, że wyrażenie zgody przez Ministerstwo, centralny zarząd lub przedsiębiorstwo na zwiększenie zakresu robót względnie włączenie do programu produkcji nowych robót stanowi podstawę dla inwestora o wystąpienie na wprowadzenie zmian do planu inwestycyjnego, nie stanowi jednak podstawy do rozpoczynania robót przez wykonawcę.

w/z DYREKTOR DEPARTAMENTU

A. Wołodkiewicz

97.

PISMO OKÓLNE Nr 20

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO DEPARTAMENT TECHNIKI

z dnia 25 lipca 1953 r.

w sprawie metod i kontroli naparzania niskoprężnego elementów prefabrykowanych i konstrukcji z betonu ciężkiego.

Podaje się do wiadomości i wykorzystania „Tymczasowe wytyczne metod i kontroli naparzania niskoprężnego elementów prefabrykowanych i konstrukcji z betonu ciężkiego", stanowiące załącznik do niniejszego pisma okólnego.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU

Mgr inż. St. Hojarczyk

Załącznik do pisma okólnego Departamentu Techniki Nr 20 z dnia 25 lipca 1953 r.

TYMCZASOWE WYTYCZNE

metod i kontroli naparzania niskoprężnego elementów prefabrykowanych i konstrukcji z betonu ciężkiego.

A. Technologia betonu naparzanego

1. **Cel instrukcji i jej przeznaczenia**

Celem instrukcji jest ujednolicenie sposobów sztucznego dojrzewania, stosowanych w zakładach prefabrykacji oraz na budowie przy naparzaniu niskoprężnym elementów z betonu ciężkiego.

2. **Zakres stosowania**

2. 1. **Materiały**

2. 1. 1. **Cement**

Do betonów naparzanych można stosować cementy portlandzkie z cementowni Grodziec, Saturn, Goleszów, hutnicze z cementowni Wysoka.

Cementy z innych cementowni mogą być również stosowane, lecz po uprzednim każdorazowym sprawdzeniu wpływu naparzania na wytrzymałość betonu z nich wykonanego. Próby należy przeprowadzić na walcach typu B, tj. ⌀ 16 cm, h — 16 cm. Do naparzania nie nadają się cementy zleżałe, tj. starsze niż 6 miesięcy przy dobrym magazynowaniu oraz cementy bogate w wapno.

2. 1. 2. **Kruszywo**

Kruszywo użyte do betonów musi odpowiadać warunkom zawartym w polskiej normie budowlanej PN-B/06250 dla kruszywa naturalnego pochodzenia rzecznego — kopalnianego i tłuczonego.

Niedopuszczalne jest stosowanie kruszywa wapiennego posiadającego w swym składzie nieznaczne nawet domieszki ziarn marglistych.

2. 2. **Elementy**

Instrukcję niniejszą należy stosować do elementów prefabrykowanych oraz wykonanych na budowie w postaci monolitycznej, których odległości jądrowe leżą w granicach 3 — 12 cm. Przez jądro elementu należy rozumieć środek ciężkości przekroju, lub środek ciężkości części przekroju. Odległością jądrową nazywamy odległość jądra od najbliższej powierzchni elementu.

3. **Sposoby naparzania niskoprężnego**

3. 1. **Czynności wstępne i uwagi ogólne**

Temperatura betonu w chwili wyjścia z betoniarki powinna być utrzymywana w granicach 15—20°C. Po zawibrowaniu betonu należy elementy prefabrykowane przewieźć w formach w najbliższe sąsiedztwo naparzalni, aby po rozformowaniu eliminować do minimum wstrząsy, wynikłe z dalszego transportu.

Naparzalnia powinna zawierać dostateczną ilość pary wilgotnej, by elementy w niej przebywające nie uległy wysuszeniu.

W celu utrzymania właściwej temperatury mogą być dodatkowo stosowane grzejniki parowe.

Po ukończeniu naparzania elementy betonowe należy studzić w sposób powolny, np. przez polewanie wodą powierzchni elementu. Temperatura wody w chwili polewania powinna być nie niższa niż temperatura betonu. Polewanie należy ukończyć, kiedy element będzie ostudzony do temperatury około 15°C. Dalsza pielęgnacja elementów po wyjściu z naparzalni powinna odpowiadać pielęgnacji betonów dojrzewających normalnie.

O ile zachodzi konieczność składowania elementów po naparzaniu w temperaturze niższej od 0°C, należy je wysuszyć w takim stopniu, by nie ulegały one oblodzeniu.

3. 2. **Cykle cieplne**

Cykle cieplne rozumiemy jako ustalone kolejne czynności naparzania.

3. 2. 1.	a) Wstępne dojrzewanie w temp. otoczenia 15 ÷ 20°C	godz.	8.0
	b) Równomierne podgrzewanie do temperatury 85°C	„	1.5
	c) Właściwe naparzanie w temperaturze 85°C	„	2.5
	d) Studzenie do temp. 15 ÷ 18°C	„	5,0
	Razem	godz.	17,0

3. 2. 2.	a) Wstępne dojrzewanie w temp. otoczenia 15 ÷ 20°C	godz.	8.0
	b) Równomierne podgrzewanie do temperatury 85°C	„	1,5
	c) Właściwe naparzanie w temperaturze 85°	„	4,5
	d) Studzenie do temp. 15 ÷ 18°C	„	5,0
	Razem	godz.	19.0

3. 2. 3.	a) Wstępne dojrzewanie w temperaturze otocz. 30 do 35°C	godz.	6.0
	b) Równomierne podgrzewanie do temperatury 85°C	„	2,0
	c) Właściwe naparzanie w temperaturze 85°C	„	2,5
	d) Studzenie do temp. 20 ÷ 25°C	„	4.5
	Razem	godz.	15.0

3. 2. 4.	a) Wstępne dojrzewanie w temperaturze otocz. 30 ÷ 35°C	godz.	6.0
	b) Równomierne podgrzewanie do temperatury 75°C	„	2.0
	c) Właściwe naparzanie w temperaturze 75°C	„	4.0
	d) Studzenie do temp. 20 ÷ 25°C	„	4,0
	Razem	godz.	16.0

4. **Wybór cyklu cieplnego**

4. 1. **Ze względu na cykl technologiczny**

Cykle, jak pod 3. 2. 1., 3. 2. 2. mają zastosowanie, jeżeli elementy dojrzewają w niepodwyższonych temperaturach na hali produkcyjnej, cykle, jak pod 3. 2. 3., 3. 2. 4. należy stosować w gorących okresach letnich oraz wtedy, gdy elementy dojrzewają w warunkach wstępnego podgrzewania w dojrzewalni.

4. 2. **Ze względu na wymiary elementu**

Dla elementów masywnych o dużym przekroju, których odległość jądrowa leży w granicach 8÷12 cm wybrać należy cykl o dłuższym okresie naparzania, czyli cykle cieplne wg punktu 3. 2. 2. lub 3. 2. 4.

Elementy, których odległości jądrowe są małe (3÷8 cm) naparzać należy wg cykli 3. 2. 1. lub 3. 2. 3.

5. **Kontrola technologii naparzania**

5. 1. **Pomiar temperatur**

Podane w 4-ch cyklach temperatury betonu należy rozumieć jako temperatury jądra. W celu kontroli temperatury jądra należy w pomieszczeniu dojrzewalni umieścić 3 próbki betonowe sześcienne o boku równym podwójnej odległości jądrowej elementów naparzanych. W próbkach należy wykształcić otwory sięgające do jądra. W otworach tych umieszcza się termometry.

Kontrolę temperatur konstrukcji monolitycznych, podgrzewanych na budowie należy przeprowadzać w dostatecznej ilości punktów. Najpraktyczniej wykonywać pomiar w gniazdach zalanych wodą sięgających do jądra przekroju.

Odczyt średni z odczytów na termometrach musi być zgodny z wybranym cyklem cieplnym. Oprócz pomiaru temperatur wnętrza betonu elementu naparzanego, należy notować również temperatury otoczenia.

Do pracy kontrolnej musi być przewidziany odpowiedzialny pracownik, który prowadzić będzie dziennik temperatur naparzanych elementów. Podkreślić należy, że podgrzewanie elementów musi być równomierne. Odczytów temperatur należy dokonywać tak często, jak tego wymaga zachowanie wybranego cyklu cieplnego.

5. 2. **Kontrola wytrzymałości betonu**

Z każdej partii betonu użytego do elementów poddanych sztucznemu dojrzewaniu należy pobrać 15 walców ∅ 16 cm celem zbadania ich wytrzymałości na ściskanie w następujących terminach:

1. po skończonym cyklu naparzania,
2. po 3 lub 7 dobach, licząc od chwili dodania wody zarobowej,
3. po 28 dniach,
4. po 90 dniach.

W każdym z powyższych terminów należy zgnieść 3 walce w celu ustalenia średniej wytrzymałości zgodnie z normą PN/B-03250. Trzy walce winny być przechowywane nienaparzane i zgniecione w terminie 28 lub 90 dni.

Próbki muszą mieć zapewnione:

1. te same warunki wykonania (skład betonu, wibrowanie).
2. te same warunki dojrzewania (najlepiej w dojrzewalni razem z elementami).
3. te same warunki pielęgnacji do chwili badania co odnośne elementy.

6. **Transport elementów, a wytrzymałość betonu**

Elementy prefabrykowane można transportować poza zakład produkcyjny po uzyskaniu 70% wytrzymałości miarodajnej betonu po 28 dniach twardnienia, ale nie wcześniej niż po trzech dniach od chwili wyjścia z dojrzewalni.

Elementy konstrukcyjne mogą być użyte do konstrukcji po uzyskaniu 70% wytrzymałości, lecz nie wcześniej niż po 7 dniach. Elementy niekonstrukcyjne mogą być wbudowane nie wcześniej niż po 3 dniach.

7. **Dojrzewanie większych elementów**

W wypadku niemożności uzyskania przy odległościach jądrowych większych od 12 cm odpowiednich temperatur i czasów dojrzewania określonych w cyklach cieplnych, należy ustalić właściwy cykl cieplny drogą prób.

B. Naparzanie niskoprężne w skrzyniach przenośnych

Konstrukcja skrzyń

1. 1. Skrzynia powinna być wykonana z desek zbijanych na wpust, obitych od wewnątrz papą, lub też z blachy w szkielecie drewnianym lub z kątowników.

1. 2. **Jeżeli wytwórnia posiada urządzenia udźwigowe** do przenoszenia skrzyń, zdejmowania i nakrywania nimi wyrobów, boczne ściany skrzyń oraz wieko powinny być szczelnie zbite w jedną całość i wzmocnione w narożnikach okuciami.

Skrzynia podnoszona jest za uchwyty wmontowane do ścian bocznych.

1. 3. **Jeżeli wytwórnia nie posiada urządzeń udźwigowych** do przenoszenia skrzyń — należy je konstruować z oddzielnych czterech ścianek bocznych składanych na wręby i dociąganych hakami, oraz wieka wykonanego w jednej lub dwu częściach, zależnie od wielkości skrzyni.

1. 4. Wymiary skrzyni powinny być przystosowane do wielkości elementu i podkładu, na którym element spoczywa. Skrzynia powinna obejmować podkład tak, aby dolne krawędzie jej boków spoczywały na podłodze. Para winna mieć swobodny obieg pod podkładem tak, ażeby dno elementu mogło być również od spodu podgrzewane.

1. 5. Sposób doprowadzenia pary do skrzyni zależny jest od rodzaju pary i od kształtu elementu.

1. 5. 1. Parę niesprężoną doprowadza się rurą stalową posiadającą otworki ∅ 5 mm zamontowaną wzdłuż lub wokoło dolnej części skrzyni. Otworki w rurze skierowane są tak, aby para nie uderzała bezpośrednio w świeży beton, lecz aby mogła częściowo podejść pod podkład, a częściowo otoczyć element, unosząc się ku górze. W podporach podkładów powinny być przewidziane otwory umożliwiające dojście pary pod spód podkładu.

Przy naparzaniu rur betonowych o wysokości 50 cm, para może być doprowadzona rurą stalową przechodzącą przez wieko skrzyni i wypuszczana wolną końcówką wprost do środka rury w jej dolnej części.

Przy rurach wyższych korzystniej jest parę doprowadzić przez czwórnik zamocowany w wieku skrzyni. Przez jedno z połączeń czwórnika wprowadzona jest para idąca do kotła. Drugie połączenie na wprost wlotu pary służy do zamocowania rury wchodzącej do środka elementu. Do dwóch pozostałych otworów czwórnika dołączone są rury stalowe wygięte pod kątem prostym i przechodzące na zewnątrz ścianki elementu tak, aby przechodziły początkowo ponad rurą pod wiekiem skrzyni, a po zagięciu — pomiędzy ścianką rury betonowej i ścianką skrzyni. Para wychodzi wprost z trzech wolnych końcówek rur stalowych.

Przy naparzaniu wanien żelbetowych para powinna być doprowadzona rurą z otworami przebiegającą dołem skrzyni w ten sposób, aby część pary mogła trafić pod podkład, oraz drugą rurką bez otworków wprost z jej wylotu do wnętrza elementu.

Przy naparzaniu masztów w długiej wąskiej i niskiej skrzyni para może być doprowadzona jedną rurą stalową (otworki ∅ 5 mm co 40—50 cm), przebiegającą przez całą długość pod wiekiem skrzyni.

1. 5. 2. **Parę wysokoprężną** — w przypadku korzystania z kotła wysokoprężnego — należy wprowadzić do skrzyni przez naczynie z wodą umieszczone pod skrzynią. Jest to bowiem para przegrzana, której bezpośredni kontakt ze świeżym betonem jest szkodliwy.

Naczynie z wodą musi być stale dopełniane z zewnątrz przez rurkę. Jest to konieczne, gdyż woda, zwilżając (nasycając) suchą parę, bardzo szybko odparowuje z naczynia.

1. 6. **Montowanie skrzyń**

Jeżeli przy montowaniu skrzyń użyto gwoździ, należy dodatkowo wzmocnić połączenia śrubami, gdyż uchwytność gwoździ pod działaniem pary znacznie traci na sile.

1. 7. **Urządzenia kontrolne.** W wieku skrzyni jak również w dolnej części boków powinny być wykonane otwory (po jednym lub więcej zależnie od długości elementu) zamykane korkiem, służące do wprowadzenia termometru dla kontroli temperatury pary w górnej i dolnej części skrzyni. Wskazane jest posiadanie tylu termometrów, ile jednocześnie pracuje skrzyń.

Powinny to być termometry w metalowym pancerzu, proste do wieka skrzyni i kątowe do boków. Wskazane jest posiadanie hygrometru, dla którego należy przewidzieć odpowiedni otwór również zamykany korkiem.

1. 8. **Tarcice do wyrobu skrzyń** — należy przesycić środkiem zabezpieczającym od przenikania wilgoci.

2. **Dojrzewanie betonu**

2. 1. W razie niemożności utrzymania wymaganych cykli cieplnych w warunkach naparzania skrzyniowego należy stosować odpowiednio dłuższe czasokresy poszczególnych faz naparzania.

2. 2. **Studzenie elementów naparzanych w skrzyniach** rozpoczyna się od momentu wyłączenia pary.

C. Naparzanie niskoprężne w przesuwnych deskowaniach

1. Celem naparzania niskoprężnego w przesuwnych deskowaniach jest przyśpieszenie dojrzewania betonu konstrukcji żelbetowej wykonywanej za pomocą stalowych lub drewnianych przesuwnych rusztowań.

2. **Instalacja grzewcza i naparzająca**

Systemem ogrzewania jest cieplak, obejmujący ułożony w deskowaniu beton. Cieplak wytwarza się:

a) przez obudowanie górnej części rusztowania (pod płytą) deskami obitymi papą lub płytami pilśniowymi względnie matami słomianymi;

b) przez nakrycie płyty dachowej brezentem i matami słomianymi na prowizorycznym ruszcie drewnianym;

c) przez zawieszanie na ścianach czołowych i bocznych rusztowania luźno zwisających brezentów w miarę możliwości przykrytych dodatkowo matami słomianymi.

Brezent zawilgocony ma wartość ocieplającą niewielką i służy w wypadku zastosowania go razem z matami jako ich ochrona przed nadmiernym zawilgoceniem, redukując równocześnie przewiewność, a tym samym chroniąc naparzaną konstrukcję przed niekorzystnym wpływem wiatru.

Aby zredukować kubaturę cieplaka i jego wysokość, można podłogę jego wykonać w kilku poziomach, dostosowując się do kształtu łupiny dachowej.

Na zespół grzewczy składają się:

2. 1. W wypadku, gdy przewidziane jest wibrowanie za pomocą wibratorów przyczepionych od spodu deskowania nagrzewnice paropowietrzne, umieszczone w komorze cieplaka, pracujące na powietrzu obiegowym, tj. ssące powietrze ze spodu komory cieplaka i wtłaczające je z powrotem po zagrzaniu do komory.

Nagrzewnice wmontowuje się w podłogę cieplaka tak, aby silnik pracował na zewnątrz cieplaka, ze względu na podwyższoną temperaturę.

2. 2. W wypadku, gdy nieprzewidziane jest wibrowanie od spodu, a tylko chodzi o utrzymanie temperatury w cieplaku w czasie betonowania, cieplak może być ogrzewany dyszami parowymi, tak jednak, aby para nie przeszkadzała w betonowaniu.

2. 3. Dalszym elementem grzejnym jest ruszt wierzchni ogrzewczo-naparzający, składający się z układu rur gazowych ∅ 20 mm, ułożonych nad płytą w odległości ok. 10 cm na koziołkach z prętów ∅ 10—12 mm. Odległość pomiędzy rurami wynosi ok. 1,5 m. Rury są perforowane co 80 — 100 cm otworkami 2 — 3 mm, a końcówki sklepane na płask.

Oba układy pracują niezależnie od siebie.

2. 3. Niezależnie od systemu rurek naparzających zewnętrznych można w uzasadnionych wypadkach celem równomierniejszego podgrzania przekroi większych, względnie wszędzie tam, gdzie dopływ ciepła z zewnątrz mógłby być niedostateczny — umieścić wewnątrz betonów rury ogrzewcze. Do tego celu mogą być użyte rury wybrakowane, byleby nie dziurawe. Nie można oczywiście tych rur usunąć i odzyskać do powtórnego użycia.

2. 4. W wypadku lokalnego niedogrzewania betonu na skutek niedokładności wykonania osłon, zapchania przewodów itp. należy przewidzieć kurki interwencyjne, z których w razie potrzeby wężem gumowym doprowadza się parę do zagrożonego miejsca względnie do form.

2. 5. Uzupełnieniem instalacji powinien być bojler dostarczający wodę ciepłą do polewania betonów i zmontowany na jednym z podestów rusztowania, lub na jednym z wózków.

2. 6. Wszystkie przewody parowe doprowadzające parę do rozdzielacza położone na zewnątrz przesuwnego rusztowania winny być otulone watą szklaną lub żużlową grubości 4 cm i umieszczone w korytku z desek obitych papą. Papa ma za zadanie chronić izolację przed zamoknięciem.

2. 7. Źródłem pary jest jeden lub dwa stare parowozy wycofane z ruchu o wydajności około 1 200 000 kcal/h każdy. Pożądane są parowozy z wymontowanymi przegrzewaczami.

3. **Betonowanie**

3. 1. Podgrzewanie deskowania.

Podgrzewanie deskowania należy zacząć na pół godziny przed rozpoczęciem betonowania i ma ono trwać przez cały okres betonowania w celu utrzymania temperatury w granicach 15^0 do 35^{0}C. Nie należy kłaść betonu do form, których temperatura jest niższa od temperatury betonu.

Podgrzewanie deskowania belek, gzymsów, łuków, żeber można wykonać przy pomocy strumienia żywej pary z węża gumowego dołączonego do kurka interwencyjnego.

3. 2. W wypadku łączenia świeżego betonu z betonem elementu uprzednio wykonanego i stwardniałego — część betonu stwardniałego w pobliżu miejsca łączenia na szerokości około 0,5 m należy nakryć prowizorycznie brezentem, a następnie podgrzać i nawilżyć, puszczając żywą parę pod brezent przy pomocy węża gumowego połączonego do kurka interwencyjnego.

3. 3. W rozkładzie dziennym betonowania należy uwzględnić czas rozpalania pod kotłem w parowozie, który wynosi około 6 godzin. Do podgrzewania deskowania wystarczy palić pod jednym kotłem parowozu. Z parowozu należy brać tylko parę mokrą, w żadnym wypadku nie wolno korzystać z pary przegrzanej.

3. 4. Temperatura zarobu betonowego opuszczającego betoniarkę zależna jest od przewidzianych strat cieplnych podczas transportu, wyładowania i układania, powinna ona być ustalona w ten sposób, aby temperatura betonu świeżo ułożonego w formach nie była niższa od 15^0 — 20^{0}C. Aby uczynić zadość temu wymaganiu, należy w okresie zimowym podgrzewać składniki betonu.

3. 5. Dla skrócenia okresu wiązania betonu można dodawać do zarobu 2% chlorku wapnia w stosunku do wagowej ilości cementu. Chlorek wapnia dodajemy do zarobu betonowanego jako roztwór 50% w wodzie, pamiętając, że

w tym wypadku ilość dozowanej wody do zarobu należy zmniejszyć o ilość litrów rozczynu chlorku wapnia.

4. **Dojrzewanie betonu**

4. 1. Podane w części A cykle cieplne nadają się do stosowania również przy podgrzewaniu w przesuwnych deskowaniach.

Jeżeli jednak ze względu na specyficzne warunki (duża masa betonu, powolniejsze podnoszenie temperatury wskutek dużych strat ciepła itp.) terminy wstępnego podgrzewania oraz podnoszenia temperatury nie będą mogły być dotrzymane, wówczas należy dane etapy cyklu odpowiednio przedłużyć.

Na przykład dotychczasowa praktyka pozwoliła na ustalenie następujących przedłużonych etapów sztucznego dojrzewania:

a)	wstępne dojrzewanie w temp. 15^0 — 20^0 zależy od ilości układanego betonu i terminu ukończenia betonowania — czas trwania nie powinien przekraczać		8 godz.
b)	równomierne podgrzewanie do temp. 70^0	latem	4 „
		zimą	6 „
c)	właściwe naparzanie w temp. 70^0	latem	5 „
		zimą	8 „
d)	studzenie do temp. otoczenia	latem	10 „
		zimą	20 „

4. 2. W celu wstępnego podgrzewania należy odkręcać stopniowo zawory doprowadzające parę:

4. 2. 1) do rurek grzewczych biegnących wewnątrz rdzeni belek brzegowych, łuków i żeber, o ile nie zostały uruchomione już w czasie betonowania.

4. 2. 2) do wszystkich nagrzewnic, uruchamiając jednocześnie w nich wentylatory,

4. 2. 3) do rurek ogrzewczo-naparzających belek brzegowych łuków i żeber,

4. 2. 4) do rusztów naparzających płytę od góry.

4. 3. Właściwe naparzanie należy przedłużyć, jeżeli niemożliwym okazuje się osiągnięcie podanej w cyklach temperatury $75^0 — 85^0$. W tym wypadku jako moment rozpoczęcia naparzania należy uważać osiągnięcie przez beton temperatury 70^0. Temperatura ta winna być dochowana w każdym punkcie konstrukcji. Czas trwania naparzania w temperaturze 70^0C powinien wynosić 5 — 8 godzin.

4. 3. 1. W wypadku gdy temperatura spadnie z jakichkolwiek powodów poniżej 70^0C (nie niżej jednak niż 60^0C) należy okres właściwego naparzania w temperaturze 60 — 70^0C przedłużyć do 12 godzin.

4. 4. **Studzenie**

4. 4. 1. Okres stopniowego studzenia betonu nie może być w żadnym wypadku krótszy od podanego w cyklach cieplnych i zależy od temperatury powietrza, oraz wymiarów poprzecznych elementu. Studzenie rozpoczynamy przez zamknięcie najpierw dopływu pary do rurek grzewczych, potem przez wyłączenie wentylatorów w nagrzewnicach, wreszcie przez zamknięcie zaworów doprowadzających parę do rusztów i uchylanie osłon. Usunięcie całkowite osłon ocieplających może nastąpić dopiero wtedy, gdy różnica temperatur betonu i powietrza nie przekracza 15^0C, a wytrzymałość walcowa jest zadowalająca. Czas trwania tej fazy jest stosunkowo znaczny ze względu na nierównomierne ochładzanie się różnych mas betonu (płyty, belki, żebra, słupy).

Podkreślić należy, że faza ta i jej przebieg ma bardzo duży wpływ na oczekiwaną wytrzymałość końcową betonu.

4. 4. 2. Podczas studzenia należy zapobiegać wysychaniu betonu przez zraszanie wodą zgodnie z częścią A.

W tym celu można wykorzystać nagromadzony kondensat w przewodach oraz ciepłą wodę z bojlera.

5. **Kontrola temperatur i wytrzymałości walcowej**

5. 1. Równolegle z dojrzewaniem betonu w konstrukcji należy sprawdzać wytrzymałość walców próbnych ∅ 8 cm naparzanych w identycznych warunkach z zabetonowaną konstrukcją. Walce te winny być rozstawione pod otuleniem przede wszystkim w najniekorzystniejszych (najbardziej chłodzonych) miejscach konstrukcji.

5. 2. Niezależnie od rozstawionych walców należy po 12 walców próbnych umieścić w 2-ch skrzyniach drewnianych zaizolowanych papą umieszczonych obok względnie pod rusztowaniem, do których jest doprowadzona para w takiej ilości, by temperatura w poszczególnych skrzyniach odpowiadała mierzonej temperaturze obserwowanego elementu konstrukcyjnego. Dla celów obserwacyjnych wybieramy elementy najniekorzystniej położone pod względem cieplnym, np. belkę brzegową, skrajny łuk itp.

5. 3. Dla porównania należy przechować 9 walców próbnych związanych w temperaturze $15^0 — 20^0$C bez podgrzewania, w warunkach zbliżonych do warunków budowli.

5. 4. Liczne pomiary temperatury są dla prowadzenia robót tego rodzaju niezbędne, gdyż wskazują miejsca, do których należy ewentualnie doprowadzić dodatkowo parę z kurków interwencyjnych względnie dodatkowo ocieplić matami lub dokładniej otulić.

5. 5. Pomiaru temperatury betonu dokonuje się przy jego układaniu i w czasie dojrzewania nie mniej niż w 3-ch miejscach każdego elementu konstrukcji. Termometry umieszcza się w gniazdach zalanych wodą, sięgających do jądra elementu.

5. 5. 1. Pomiary temperatury betonów należy wykonywać co godzinę w czasie układania i podgrzewania betonu, w czasie naparzania właściwego oraz w czasie studzenia. Podczas pomiaru temperatury termometr powinien być dobrze odizolowany od temp. zewnętrznej i pozostawać w otworze przynajmniej 4 minuty. Stosować należy termometry techniczne w pancerzu z podziałką od 0^0 do 100^0C.

5. 6. Wszystkie pomiary temperatur winny być notowane w dzienniku temperatur, który jest uzupełnieniem dziennika robót, poza tym winny być zestawiane w sposób przejrzysty graficznie.

5. 7. Uzupełnieniem kontroli temperatur są sumiennie prowadzone prace laboratoryjne takie, jak: ustalenie recepty mieszanek betonowych uwzględniającej gatunek dostarczonej pospółki, kontrolowanie jakości składników betonu i jego wytwarzania, a w szczególności cementu pod względem przydatności do betonu naparzanego, ilości wody dozowanej z uwzględnieniem wilgotności kruszywa, zagęszczenia mechanicznego betonu, sprawdzanie wytrzymałości walcowej oraz racjonalna opieka w okresie dojrzewania betonu.

6. **Rozdeskowanie** może nastąpić po przeanalizowaniu warunków, w jakich beton w poszczególnych elementach konstrukcji tężał i stwierdzeniu, że beton przy zgniataniu próbek osiągnął uwzględnioną w projekcie wytrzymałość miarodajną dla rozdeskowania 70% R28 oraz po ustaleniu, że różnica temperatur pomiędzy betonem i otoczeniem zewnętrznym nie przekracza 15^0.

7. **Pielęgnowanie rozdeskowanego betonu**

Szczególną uwagę należy zwrócić na pielęgnowaniu betonu po rozdeskowaniu. Powierzchnia betonu naparzanego bardzo szybko wysycha i należy je obowiązkowo utrzymać w dużej wilgotności przez polewanie wodą.

Okres nawilżania winien trwać przy betonach naparzanych przynajmniej 7 dni.

98.

PISMO OKÓLNE Nr 29
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC

Nr ZP-3/21-1/53

z dnia 7 sierpnia 1953 r.

w sprawie stosowania norm pracy dla robót tynkarskich ciągnionych szablonem (§ 6-15 K.N.S.I.).

Normy pracy dla robót tynkarskich ciągnionych szablonem wykazały po ich powszechnym wprowadzeniu pewne braki, które należy uzupełnić.

Ministerstwo poleca wstrzymać stosowanie K.N.S.I. § 6—15 (wraz z erratą) „Roboty ciągnione szablonem".

Do czasu wydania i wprowadzenia w życie skorygowanych norm i stawek na omawiane roboty należy stosować stawki jednostkowe według K.N.C.I. z 1950 r., posługując się zasadami podanymi w § 9 zarządzenia nr 22/0g. Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 23 maja 1953 r. w sprawie wykonania uchwały nr 327/53 Prezydium Rządu z dnia 29 kwietnia 1953 r. w sprawie norm pracy i wzmocnienia dyscypliny płac.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU **Mgr J. Pniewski**

99.

ZATWIERDZAM
w/z MINISTRA
Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

INSTRUKCJA Nr 9
MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
GABINET MINISTRA

GM. IV. 8-51/53

z dnia 17 lipca 1953 r.

w sprawie sporów arbitrażowych oraz prowadzenia spraw w arbitrażu.

W związku ze zdarzającymi się przypadkami niewłaściwego ustosunkowania się jednostek budownictwa przemysłowego do spraw prowadzonych w arbitrażu oraz celem poprawienia tego stanu i uporządkowania zagadnień związanych z wnoszeniem spraw do arbitrażu gospodarczego podaje się do wiadomości i ścisłego stosowania, co następuje:

§ 1. 1. Sprawy sporne, które w myśl art. 2 dekretu z dnia 5 sierpnia 1949 r. o państwowym arbitrażu gospodarczym (Dz. U. Nr 46, poz. 340) wymagają rozstrzygnięcia przez państwowe komisje arbitrażowe, powinny być wniesione do właściwej komisji arbitrażowej w takim czasie, aby nie dopuścić do upływu terminu prekluzyjnego, o którym mowa w § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1952 r., w sprawie organizacji państwowych komisji arbitrażowych i trybu postępowania arbitrażowego (Dz. U. Nr 2, poz. 2 z 1953 r.).

2. Główny (starszy) księgowy zjednoczenia (przedsiębiorstwa) obowiązany jest czuwać nad wykonaniem postanowień ust. 1.

§ 2. 1. Przed wystąpieniem na drogę sporu arbitrażowego, zjednoczenia (przedsiębiorstwa) budownictwa przemysłowego obowiązane są wezwać dłużnika do dobrowolnego wykonania spornego świadczenia w terminie 14 dni od dnia nadania pisma wzywającego.

2. Klauzula wzywająca dłużnika do dobrowolnego wykonania świadczenia nie może być umieszczona na rachunkach i fakturach, ponieważ celem wezwania, o którym mowa w § 19 pkt. 4 powołanego rozporządzenia jest uświadomienie dłużnikowi, który już popadł w zwłokę, dalszych oprócz odsetek zwłoki, grożących mu skutków w formie kosztów postępowania. Wezwanie umieszczone na fakturze czy rachunku nie może spełniać tej roli i dlatego nie może być uważane za równoznaczne z wezwaniem.

§ 3. Główny (starszy) księgowy dopilnuje, aby całość materiału do sprawy arbitrażowej wraz z dokumentami i dokładnymi informacjami dotyczącymi stanu faktycznego, została przekazana radcy prawnemu, lub w braku radcy prawnego pracownikowi wyznaczonemu przez dyrektora do prowadzenia spraw arbitrażowych (§ 4 ust. 2) w terminie co najmniej na 2 miesiące przed upływem terminu prekluzji.

§ 4. 1. Przygotowanie wniosku do komisji arbitrażowej oraz zastępowanie zjednoczenia (przedsiębiorstwa) przed tą komisją należy do obowiązków radcy prawnego.

2. Jeżeli zjednoczenie (przedsiębiorstwo) nie zatrudnia radcy prawnego, dyrektor zjednoczenia (przedsiębiorstwa) wyznaczy pracownika do załatwiania czynności, o których mowa w ust. 1.

3. Radca prawny (pracownik wyznaczony) jest odpowiedzialny za właściwe i terminowe prowadzenie sprawy w arbitrażu.

§ 5. Wszystkie zainteresowane komórki organizacyjne obowiązane są dostarczać terminowo radcy prawnemu (pracownikowi wyznaczonemu) potrzebnych do prowadzenia sprawy dokumentów, wyjaśnień i informacji.

§ 6. Korespondencja w sprawach arbitrażowych powinna być kierowana bezpośrednio do radcy prawnego (pracownika wyznaczonego).

§ 7. 1. Celem ograniczenia sporów arbitrażowych pomiędzy jednostkami budownictwa przemysłowego i załatwiania ich w drodze bezpośredniego porozumienia się zainteresowanych zjednoczeń (przedsiębiorstw) lub nadzorujących je centralnych zarządów skierowanie wniosków do arbitrażu w sporze pomiędzy zjednoczeniami (przedsiębiorstwami) budownictwa przemysłowego nie może nastąpić bez zezwolenia centralnego zarządu nadzorującego zjednoczenie (przedsiębiorstwo) powodowe, a w przypadku zjednoczeń bezpośrednio podległych Ministrowi — bez zezwolenia Dyrektora Gabinetu Ministra.

2. Brak odpowiedzi w ciągu 14 dni od daty pisma należy traktować jako udzielenie zezwolenia.

§ 8. Występując o zezwolenie zainteresowane zjednoczenie powinno przedstawić całość dowodów w sprawie z krótkim przedstawieniem stanu faktycznego i prawnego sprawy oraz podać sporne nieuzgodnione punkty.

Centralny zarząd przed wydaniem zezwolenia, o którym mowa w § 7 powinien porozumieć się z centralnym zarządem nadzorującym stronę przeciwną (a w przypadku, gdy chodzi o przedsiębiorstwo bezpośrednio podległe Ministrowi z tym przedsiębiorstwem) celem zlikwidowania sporu w tej drodze.

§ 9. Zezwolenie, o którym mowa w § 8, nie powinno być wydane, gdy nieskomplikowany charakter sprawy nie powoduje trudności w rozstrzygnięciu sporu w drodze administracyjnej.

§ 10. W sprawach o należności podlegające rozliczeniu inkasowemu zjednoczenia (przedsiębiorstwa) mogą kierować wnioski do komisji arbitrażowej w przypadku, gdy bank odmówi zapłaty w drodze inkasa na skutek odmowy akceptu przez dłużnika, a to w związku z tym, iż § 20 powołanego rozporządzenia wyklucza drogę arbitrażową dla tych spraw, a na czas kiedy faktura pozostaje w inkasie zawiesza bieg zawitego terminu, o którym mowa w § 21 ust. 2 tego rozporządzenia.

§ 11. Nie należy kierować sprawy do arbitrażu przed upływem terminu wyznaczonego pozwanemu do dobrowolnego wykonania spornego świadczenia, gdyż jeżeli dłużnik zapłaci należność choćby po wniesieniu sprawy do arbitrażu, lecz przed upływem wyznaczonego terminu, koszty postępowania arbitrażowego obciążą stronę powodową.

§ 12. 1. Wniosek o rozpoznanie sprawy należy złożyć na piśmie do właściwej komisji arbitrażowej.

2. Wniosek powinien zawierać:

1) dokładne oznaczenie nazw jednostek, które mają być stronami w sporze i ich adresy,
2) organ nadzorczy i numer rachunku rozliczeniowego wnioskodawcy,
3) oznaczenie wartości przedmiotu sporu,
4) zwięzły opis stanu faktycznego, który jest podstawą zwrócenia się do komisji arbitrażowej,
5) wykaz dowodów ze wskazaniem jakie okoliczności mają nimi być udowodnione,
6) oraz dokładnie określone żądanie.

3. We wniosku do Okręgowej Komisji Arbitrażowej, którego wartość przedmiotu sporu przewyższa 15.000 zł, należy ponadto podać imię, nazwisko i adres wyznaczonego przez zjednoczenie (przedsiębiorstwo) arbitra.

4. Do wniosku należy dołączyć:

1) oryginały lub odpisy dokumentów powołanych we wniosku, jeżeli znajdują się one w posiadaniu zjednoczenia (przedsiębiorstwa),
2) odpis pisma do pozwanego z wezwaniem do dobrowolnego wykonania świadczenia,
3) dowód nadania tego pisma,
4) pokwitowanie z uiszczenia opłaty arbitrażowej,
5) odpisy wniosku i załączników dla uczestników sprawy.

Zwraca się uwagę, że nie dołączenie odpisu pisma, o którym mowa w ust. 4 pkt. 2) lub dowodu jego nadania ust. 4 pkt. 3) spowoduje po bezskutecznym wezwaniu przez komisję arbitrażową, do uzupełnienia tego braku — bezwarunkowe zwrócenie wniosku powodowi.

§ 13. Wniosek do komisji arbitrażowej powinien być starannie opracowany, w szczególności należy:

1) zwrócić uwagę na dokładne podanie oznaczenia strony pozwanej i jej adresu, a to w celu uniknięcia niepotrzebnej zwłoki, a nawet utraty kosztów postępowania,
2) podać dokładną podstawę roszczenia ze wskazaniem transakcji, z jakiej ono powstało, daty powstania wierzytelności, daty i numeru faktury oznaczenia zakładu, który odebrał towar itp.,
3) wskazać i uzasadnić termin, od którego należy liczyć odsetki,
4) omówić znane powodowi zarzuty strony przeciwnej.

§ 14. 1. Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) występujące z wnioskiem do komisji arbitrażowej obowiązane są wniosek ten opłacić.

2. Zwraca się uwagę, że wnioskowi nie opłaconemu nie będzie w zasadzie nadany bieg, oraz, że nie uiszczenie opłaty na wezwanie komisji arbitrażowej, lub uiszczenie jej po upływie wyznaczonego terminu, spowoduje zwrot wniosku.

§ 15. Radca prawny (pracownik wyznaczony) obowiązany jest dopilnować terminowego składania wyjaśnień i odpowiedzi na doręczone zjednoczeniu (przedsiębiorstwu) przez komisję arbitrażową odpisy wniosków oraz na zapytania komisji.

§ 16. 1. Na rozprawie w postępowaniu arbitrażowym zjednoczenie (przedsiębiorstwo) może być reprezentowane bądź przez dyrektora, bądź przez ustanowionego spośród pracowników pełnomocnika.

2. Pełnomocnik działa na podstawie pisemnego upoważnienia.

3. Przedstawiciel zjednoczenia (przedsiębiorstwa) powinien być dokładnie zorientowany w całokształcie sprawy tak, aby mógł skutecznie podjąć przed komisją obronę spraw zjednoczenia (przedsiębiorstwa) oraz udzielić komisji niezbędnych wyjaśnień.

4. W przypadkach koniecznych, na wniosek radcy prawnego (pracownika wyznaczonego) pracownicy zjednoczenia (przedsiębiorstwa) posiadający dokładną znajomość okoliczności sprawy, wymagających specjalnych wiadomości obowiązani są brać udział wraz z radcą prawnym (pracownikiem wyznaczonym) w rozprawach arbitrażowych jako współpełnomocnicy.

5. Pracownicy, o których mowa w ust. 4, powinni również posiadać pełnomocnictwa na piśmie.

§ 17. W przypadku, gdy radca prawny (pracownik wyznaczony) z uzasadnionych powodów nie może osobiście zastąpić jednostki na rozprawie arbitrażowej, dyrektor jednostki może do zastępstwa tego upoważnić na piśmie innego pracownika, dającego gwarancję właściwego wykonania obowiązków wynikających z obrony sprawy przed komisją arbitrażową. Nie zwalnia to jednak radcy prawnego (pracownika wyznaczonego) z obowiązku czuwania nad przebiegiem sprawy, a w szczególności z obowiązku dokładnego poinstruowania wyznaczonego następcy o zakresie jego praw i obowiązków jako pełnomocnika strony w postępowaniu arbitrażowym oraz o okolicznościach mogących mieć istotne znaczenie dla sprawy.

§ 18. Zjednoczenie (przedsiębiorstwo), które z ważnych uzasadnionych powodów pragnie skorzystać z § 26 ust. 2 powołanego rozporządzenia zezwalającego na to, by na rozprawie arbitrażowej zastępował je przedstawiciel jednostki nadrzędnej (centralnego zarządu, Ministerstwa) obowiązane jest zwrócić się o to do jednostki tej w takim terminie, który pozwoli pracownikowi tej jednostki zapoznać się ze sprawą i przygotować się należycie do rozprawy.

Ponadto zjednoczenie (przedsiębiorstwo) obowiązane jest przesłać jednostce nadrzędnej na piśmie wyczerpujące informacje zwłaszcza co do stanu faktycznego sprawy, tak, aby pracownik, który będzie zastępował je przed komisją arbitrażową, mógł udzielić komisji wszelkich koniecznych wyjaśnień.

§ 19. 1. Dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw), którzy otrzymają od Komisji Arbitrażowej bezpośrednio lub za pośrednictwem władzy nadrzędnej uwagi, co do niewłaściwego załatwiania sprawy obowiązani są w każdym przypadku przeprowadzić dochodzenie, ustalić winnych, wyciągnąć w stosunku do nich konsekwencje służbowe oraz wydać polecenia, które by uniemożliwiły powtarzanie się tego rodzaju uchybień w przyszłości.

2. W stosunku do osób winnych mogą być, w zależności od przypadku, zastosowane następujące sankcje:

1) upomnienie,
2) częściowe lub całkowite potrącenie premii,
3) przeniesienie na mniej odpowiedzialne stanowisko służbowe wynagradzane według niższej grupy uposażenia z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wymówienia umowy o pracę,
4) rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. Nr 35, poz. 323) z późniejszymi zmianami — z wyraźnym umotywowaniem.

3. O zastosowaniu sankcji w stosunku do winnych dopuszczenia się do prekluzji decyduje dyrektor właściwej jednostki, a w stosunku do dyrektora — dyrektor jednostki nadrzędnej.

4. W przypadku wyraźnej złej woli, rażącego niedbalstwa, jak również w przypadkach, w których dopuszczenie

do prekluzji spowodowało zahamowanie wykonania zadań planowych, sprawę należy kierować na drogę postępowania karnego.

§ 20. Instrukcja obowiązuje z dniem podpisania.

W związku z tym przestają obowiązywać ustalenia zawarte w piśmie okólnym nr 32 Gabinetu Ministra z dnia 30 września 1952 r., piśmie okólnym nr 41 Gabinetu Ministra z dnia 13 listopada 1952 r. oraz piśmie okólnym nr 7 Gabinetu Ministra z dnia 3 kwietnia 1953 r. (Biuletyn Min. Bud. Przem. nr 6(28), poz. 18).

DYREKTOR GABINETU **Mgr Z. Jamrógiewicz**

100.

ZATWIERDZAM
w/z MINISTRA
Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

INSTRUKCJA Nr 10

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC

z dnia 3 sierpnia 1953 r.

w sprawie usprawnienia organizacji wypłat w budownictwie przemysłowym.

Przebieg pierwszej wypłaty po wprowadzeniu nowych norm, dokonanej w dniu 8 lipca 1953 r., jak również przebieg wypłaty zaliczki, dokonanej w dniu 25 lipca 1953 r. wykazały, że dzięki właściwemu przygotowaniu i kontroli nastąpiło znaczne usprawnienie organizacji wypłat.

Dla upowszechnienia i utrwalenie osiągniętych usprawnień wprowadza się następujący tryb postępowania przy dokonywaniu wypłat.

1. Kierownicy budów obowiązani są prowadzić regularny i systematyczny obmiar i odbiór robót, wykonywanych przez brygady robocze; w szczególności niezwłocznie po ukończeniu przez brygadę, zespół lub robotnika całości robót, objętych jednym zleceniem roboczym, kierownik budowy winien dokonać jakościowego odbioru oraz ilościowego obmiaru robót, zgodnie z obowiązującymi w tej mierze przepisami.

2. Zlecenia robocze, dla których dokonano odbioru i obmiaru robót, powinny być niezwłocznie przekazywane do rozliczenia. Wskazanym jest zawiadamianie brygad roboczych o wynikach rozliczenia bezpośrednio po jego dokonaniu.

3. Dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw) ustalą dla wszystkich podległych jednostek ostateczne i nieprzekraczalne terminy zamknięcia list płacy (tj. sporządzenia list oraz ich ostatecznego sprawdzenia i podpisania) tak, aby zapewnić wystarczającą ilość czasu na sporządzenie i terminowe złożenie do banku finansującego zapotrzebowania na gotówkę.

4. Dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw) w porozumieniu z właściwymi oddziałami banku finansującego ustalą na bazie obowiązującego terminarza wypłat godzinę pobierania gotówki przez podległe im jednostki mając na względzie, aby najwcześniej pobierały gotówkę jednostki najdalej położone i posiadające najliczniejsze załogi.

5. Dyrektorzy zjednoczeń zapewnią sprawne przewiezienie gotówki na punkty wypłat tak, aby wypłata mogła się rozpocząć z chwilą ukończenia pracy przez zmianę roboczą.

6. Odpowiedzialni pracownicy służb zatrudnienia i płac oraz normowania pracy w zjednoczeniach, zarządach budowlano-montażowych i innych jednostkach administracyjnych obowiązani są w okresach przygotowania list płacy oraz w dniu wypłat operatywnie nadzorować prace przygotowawcze oraz przebieg wypłat i udzielać w tych pracach bezpośredniej pomocy.

7. Należność dla każdego robotnika powinna być przygotowana w kopercie, na której należy wypisać nazwisko i imię odbierającego zapłatę, okres za jaki obliczono należność oraz wysokość otrzymywanego zarobku.

8. Ilość punktów płatniczych powinna być wystarczająca, ażeby przewidziany układem zbiorowym pracy termin ukończenia wypłaty w przeciągu 2 godzin od chwili zakończenia pracy przez zmianę roboczą był bezwzględnie dotrzymany.

9. Organizacja wypłaty powinna być taka, aby wykluczała możliwość powstawania zatorów; w związku z powyższym należy:

a) aby każdy płatnik pracował w oddzielnym pokoju, względnie przy oddzielnym okienku;
b) aby robotnicy odbierający należność podchodzili kolejno i pojedynczo, przy czym wykluczone jest równoczesne podchodzenie do stołu czy okienka płatnika kilku lub kilkunastu robotników;
c) zorganizować w porozumieniu z Radą Zakładową dyżury służby porządkowej złożonej z robotników, przydzielonych do poszczególnych punktów płatniczych, którzy w interesie całej załogi dbaliby o zachowanie porządku i kolejności.

10. Kierownicy budów i personel inżynieryjno-techniczny łącznie z majstrami oraz odpowiedzialni pracownicy służby zatrudnienia i płac oraz normowania pracy powinni w dniu wypłaty przebywać na miejscu wypłat, aż do ich zakończenia.

11. W celu zapewnienia robotnikom możliwości uzyskania niezwłocznych wyjaśnień w sprawach osiągniętych zarobków należy w każdym miejscu wypłat uruchomić w dniu wypłaty oraz w następnym po wypłacie dniu roboczym punkt informacyjno-reklamacyjny, złożony z pracowników dobrze obznajmionych z katalogami norm i stawek jednostkowych i zasadami rozliczania robocizny oraz z przedstawiciela Rady Zakładowej; w uzasadnionych przypadkach kierownik budowy w porozumieniu z Radą Zakładową może przedłużyć okres działania punktu informacyjno-reklamacyjnego.

12. Punkty informacyjno-reklamacyjne wyjaśniają zgłaszającym się robotnikom wszelkie wątpliwości i niejasności, pomagają przy sprawdzeniu przez robotników obliczenia osiągniętych zarobków oraz zbierają ewentualnie uzasadnione reklamacje.

13. Kierownik punktu informacyjno-reklamacyjnego obowiązany jest do niezwłocznego zgłoszenia wszelkich uzasadnionych reklamacji do komórki obliczającej zarobki (rachuby) oraz do przedstawiania ich kierownikowi budowy.

14. Kierownik budowy obowiązany jest do zaznajomienia się z wszelkimi reklamacjami, wydania poleceń dokonania dodatkowej wypłaty oraz do przedsięwzięcia środków, zapobiegających powtórzeniu się niedociągnięć, powodujących uzasadnione reklamacje.

15. Dodatkowa wypłata, wynikająca z uznania uzasadnionej reklamacji powinna być dokonana w przeciągu 7 dni, licząc od dnia zgłoszenia reklamacji.

DYREKTOR DEPARTAMENTU **O. Vieweger**

Adres Redakcji i Administracji: Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego, Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81.
Tel. wewn. Redakcji: 392; Administracji 495. Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.50.
Prenumeratę należy wpłacać na konto: N.B.P. konto 378-412/987 cz. 24 — dział 5 — rozdział 17.

Druk LSW W-wa, Al. Jerozolimskie 123. Pap. sat. kl. VII-A1/60 g. Zam. 575c z dn. 5.VIII.53 r. 4-B-16968